

Zbornik

**5. strokovnega posveta
Zunanjega strokovnega aktiva
učiteljic in učiteljev
dodatne strokovne pomoči**

Šentjur, 10. 3. 2026

Zbornik 5. strokovnega posveta Zunanjega strokovnega aktiva izvajalcev dodatne strokovne pomoči

Sodelujoči:

Osnovna šola Franja Malgaja Šentjur

Zunanji strokovni aktiv Dodatne strokovne pomoči

Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije

Organizacijski odbor:

Aleksandra Lampret Senčič, Mateja Gubenšek, Aleša Kamenik,
Blaž Teršek.

Tehnična podpora:

Vilijem Ravnikar

Spoštovani bralci,

z veseljem predstavljamo zbornik prispevkov s 5. strokovnega posveta Vsi pod eno streho, ki je potekal 10. marca 2026. V zborniku so zbrani strokovni prispevki strokovnih delavcev, ki s svojim vsakodnevnim delom soustvarjajo podporno, vključujoče in spodbudno učno okolje.

Namen zbornika je predstaviti primere dobre prakse, strokovne pristope in izkušnje iz pedagoškega dela ter tako spodbuditi nadaljnji strokovni razvoj in izmenjavo znanj med strokovnjaki z različnih področij.

Posvet je otvorila podravnateljica Osnovne šole Franja Malgaja Šentjur Jasna Drešček, ki je podprla pomen sodelovanja, povezovanja in skupnega razmisleka o izzivih, s katerimi se učitelji vsakodnevno srečujemo pri delu z otroki.

V nadaljevanju je gospa Jerneja Šibilja predstavila projekt NEON, ki osvetljuje pomen ustvarjanja varnega (učnega) okolja. Program NEON predstavlja celostni program preprečevanja medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Predstavila je podatke o izpostavljenosti medvrstniškemu nasilju učencev v slovenskih osnovnih šolah. Izpostavljeno je bilo predvsem dejstvo, da nasilje vsak posameznik doživlja drugače. Izpostavljena je bila tudi pomembnost sodelovanja šole s starši, saj lahko le tako učinkovito preprečujemo medvrstniško nasilje.

Po zanimivem predavanju so sledile predstavitve strokovnih prispevkov, kjer so predavatelji predstavili različne vidike pedagoškega dela in številne primere iz prakse, ki prispevajo k izboljšanju kakovosti poučevanja ter k učinkovitejši podpori učencem. Prispevki obravnavajo teme, kot so podpora učencem s posebnimi potrebami, razvijanje socialnih veščin in sodelovanja v razredu, grafomotorični razvoj, fonološko zavedanje, inovativnih pristopov pri poučevanju matematike in naravoslovja, razvoj besedišča ter pomen sodelovanja s starši.

Zbrani prispevki odražajo raznolikost pedagoških pristopov in strokovnih pogledov ter ponujajo vpogled v vsakodnevno učiteljev, ki poleg teoretičnih izhodišč prinašajo številne praktične primere, ki služijo kot navdih in podpora pri nadaljnjem strokovnem delu.

Prepričani smo, da bo zbornik prispeval k širjenju strokovnega znanja ter spodbudil nadaljnje razmisleke o ustvarjanju šolskega prostora, v katerem imajo vsi učenci možnost za učenje, razvoj in uspeh. Hkrati pa nas opominja, da je za kakovostno delo v šoli ključnega pomena tudi skrb za dobro počutje, sodelovanje in medsebojno podporo vseh sodelujočih v vzgojno-izobraževalnih ustanovah.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vsem avtorjem prispevkov za njihov dragocen strokovni prispevek ter vsem udeležencem posveta, ki so s svojo prisotnostjo in aktivnim sodelovanjem soustvarili prostor za izmenjavo znanja in izkušenj. Zahvala gre tudi vsem, ki so sodelovali pri organizaciji posveta in pripravi zbornika.

Želimo vam prijetno branje in veliko strokovnega navdiha pri vašem delu.

Uredniški odbor Zunanjega strokovnega aktiva

MALO SEM, MALO TJA – URIMO RAZLIČNE VEŠČINE

DOLORES ŠTEMBERGAR

OSNOVNA ŠOLA RUDOLFA UKOVIČA PODGRAD

POVZETEK

* urjenje bilateralne koordinacije, pozornosti, spomina pri urah DSP in drugih dejavnostih

* avtorske predloge

* ugotovitve ob uporabi pripomočkov

UVOD

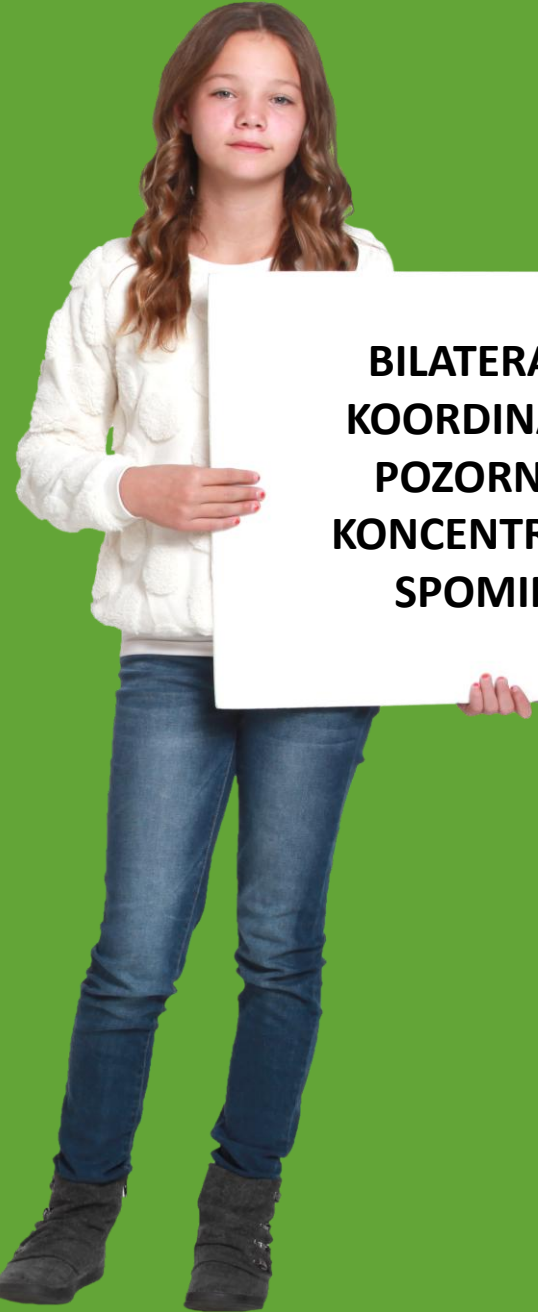

Vzgojno izobraževalni proces od učenca zahteva, da je zbran, se prilagaja in učinkovito procesira informacije, ki jih prejema.

Pomembno je, da pri učencih sistematično razvijamo veščine kot so bilateralna koordinacija, pozornosti in posledično koncentracija ter spomin.

V praksi opažamo, da imajo učenci zelo pogosto primanjkljaje ali izzive na področju pozornosti in koncentracije.

Namen prispevka: prikazati praktične možnosti pri vključevanju ciljno usmerjenih vaj

**BILATERALNA
KOORDINACIJA,
POZORNOST,
KONCENTRACIJA,
SPOMIN...**

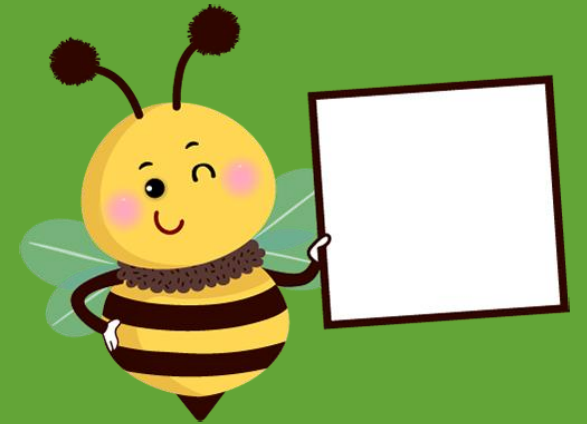
Bilateralna koordinacija je sposobnost usklajevanja obeh strani telesa (Bregadze, 2021).

* pomembna za razvoj in izboljšanje drugih motoričnih sposobnosti pri otrocih

* pomembna pri teku, skakanju, lovljenju žoge, pobiranju predmetov, čitljivem pisanju... (Jones, 2021).

Otroci, pri katerih lahko opazimo težave na področju bilateralne koordinacije imajo lahko težave pri dejavnostih kot so oblačenje, zavezovanje čevljev, nizanje perlic, zapenjanje gumbov in drugih (Child`s play, 2014).

Bilateralna koordinacije je pomembna tudi za izboljšanje spomina, pozornosti, usklajevanja motoričnih gibov... (Von Kaenel, 2021).

POZORNOST

Da se lahko osredotočimo na **aktivno obdelovanje informacij v okolju in na pomembne stvari**, ter da smo sposobni hkrati izključiti druge podrobnosti ali nepomembno nam omogoča pozornost.

Trajno pozornost imenujemo koncentracija. Gre za sposobnost posameznika, se na eno stvar **osredotoča neprekinjeno obdobje**. V tem času posameznik nadaljuje z nalogo ali vedenjem, dokler dejavnost ni končana ali dokler ne mine določen čas (Cherry, 2024).

SPOMIN

= sposobnost, da lahko shranjujemo in ohranjamo informacije, ki bi jih lahko morda pozneje v življenju potrebovali še kdaj

VRSTE

* **SENZORNI** (gre za sprejemanje velikega števila kratkih senzornih spominov)

Ko registriramo informacijo se ta lahko procesira v kratkoročni spomin ali pa hitro propade.

* **KRATKOROČNI** (pasivna, začasna hramba spomina),
DELOVNI SPOMIN

Kratkoročni spomin služi kot prehod informaciji v dolgoročni spomin. Za to pa je potreben proces ponavljanja.

Iz kratkoročnega (delovnega) spomina s ponavljanjem preidejo informacije v **DOLGOROČNI SPOMIN**. Ponavljanje poveča možnost shranitve informacije, vseeno pa to ni zagotovilo (Šešok, 2026).

Ljudje smo se v življenju sposobni naučiti marsičesa. Težava pri učenju vseh stvari bi nastala, če si naučenega ne bi mogli zapomniti. In tu pridemo do pomembnosti našega spomina.

VAJE ZA URJENJE BILATERALNE KOORDINACIJE

* različne vrste in
variete igralnih predlog
za urjenje bilateralne
koordinacije

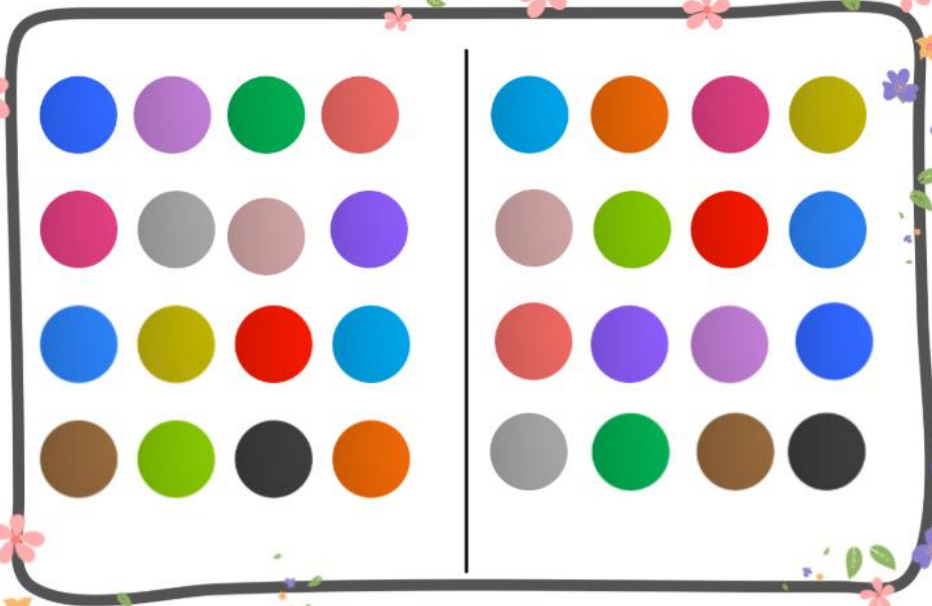
Predloga je razdeljena na pol, na obeh straneh se pojavita enaki sličici – npr. na levi in na desni strani enako kolo.

Cilj vaje: otrok z obema rokama hkrati pokaže enaki sličici.

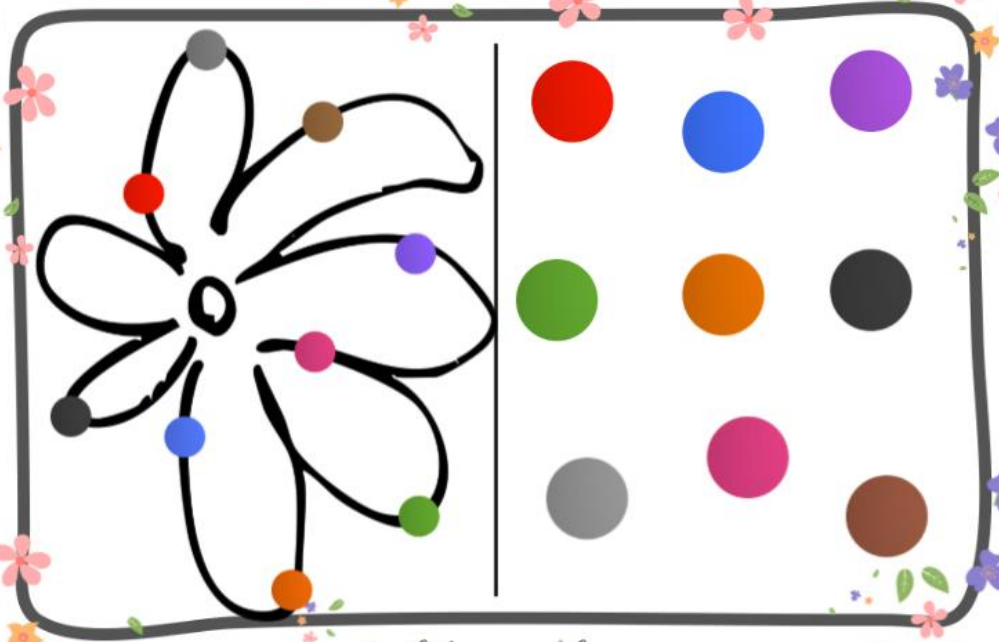
Običajno so učenci začeli vajo tako, da jim je bilo vodilo za vrstni red, kako je bila postavljena leva stran in se na ta način niso izgubili ali kakšne sličice izpustili.

VARIANTA 1

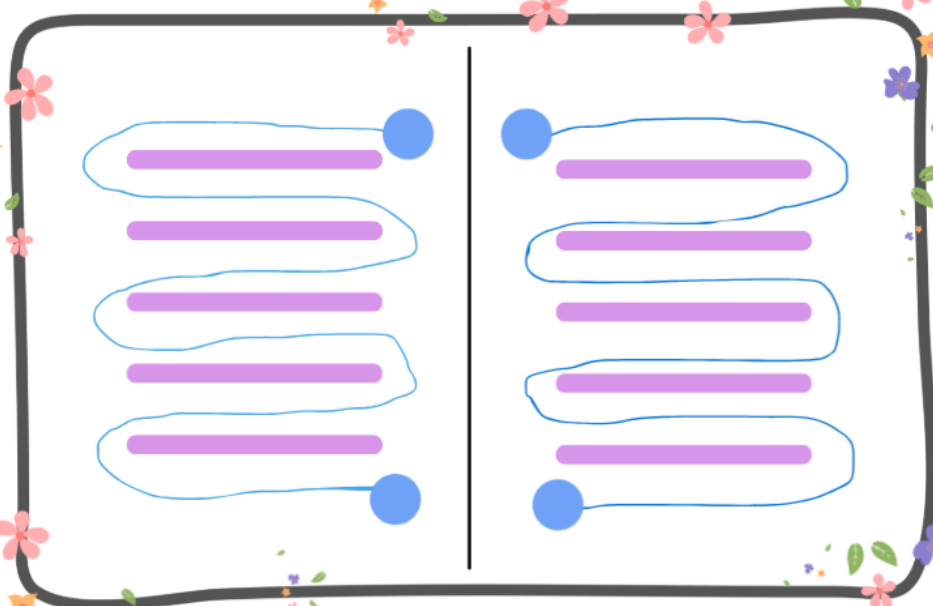

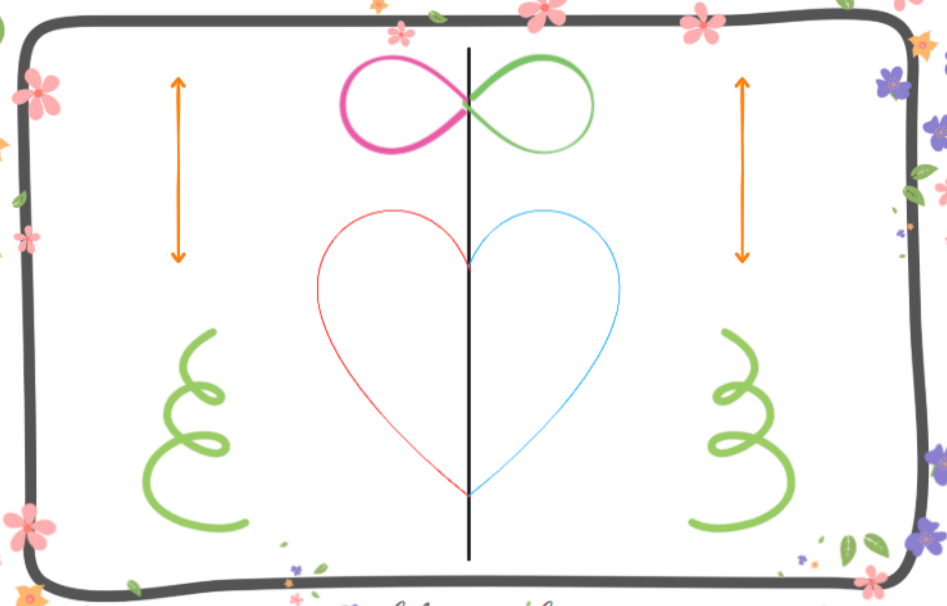
inkluzivka

inkluzivka

inkluzivka

inkluzivka

VARIANTA 2

*Učenci se igrajo na način, da leva roka sledi „cvetnemu“ navodilu na levem delu predloge, desna roka naredi ustrezen gib na obliki iste barve na desni strani.

* Cilj: roki „tapk“ na rožo in izvedbo giba z drugo roko naredita hkrati.

*Na rumeni podlagi so učenci naredili gib, ko postavimo stranski rob dlani ob podlago. Pri sliki dlani so na podlago postavljali celotno dlan. Večja kroga; moder in rdeč sta bila za izvedbo giba roke v pest na podlago. Pri viola podlagi so učenci prav tako postavili rob dlani na podlago. Razlika z rumeno podlago je v postavitvi dlani. Pri rumeni podlagi gre, kot je razvidno, dlan navpično, pri viola podlagi pa gre dlan vodoravno. Mali krogi so namenjeni tapkanju na podlago z enim prstom.

VARIANTA 2

* Učenec sledi slikovnemu navodilu, ki je barvni vrstni red avtomobilčkov.

* Začne pri rdečem in sicer na ta način, da ne pokaže na avto ampak hkrati pokaže na obe rdeči dlani.

*Aktivni sta torej obe roki hkrati.

VARIANTA 4

- * obe roki delata hkrati
- * Leva roka sledi slikovnemu, barvnemu navodilu cvetličnih loncev, z desno pa otrok naredi dotik ustreznega prsta glede na barvo lonca.
- * Če začnemo pri začetku predloge torej z levo roko pokaže na viola lonec, z desno roko pa s sredincem naredi dotik na vijoličen prst na predlogi.

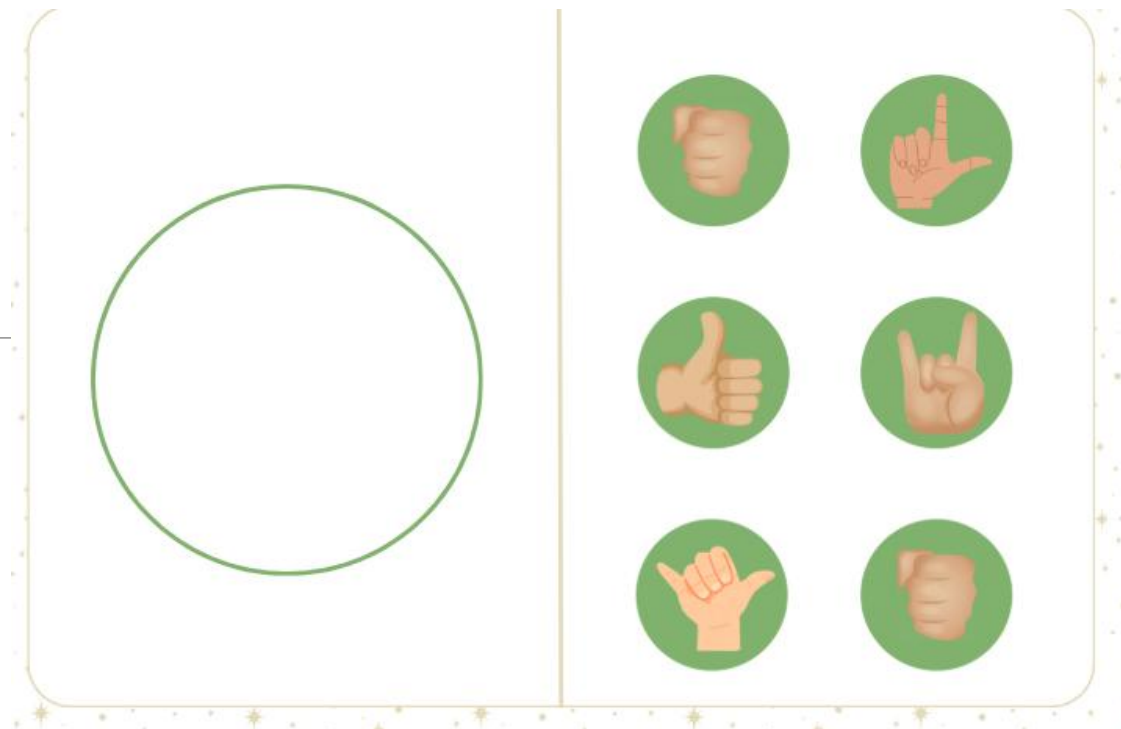
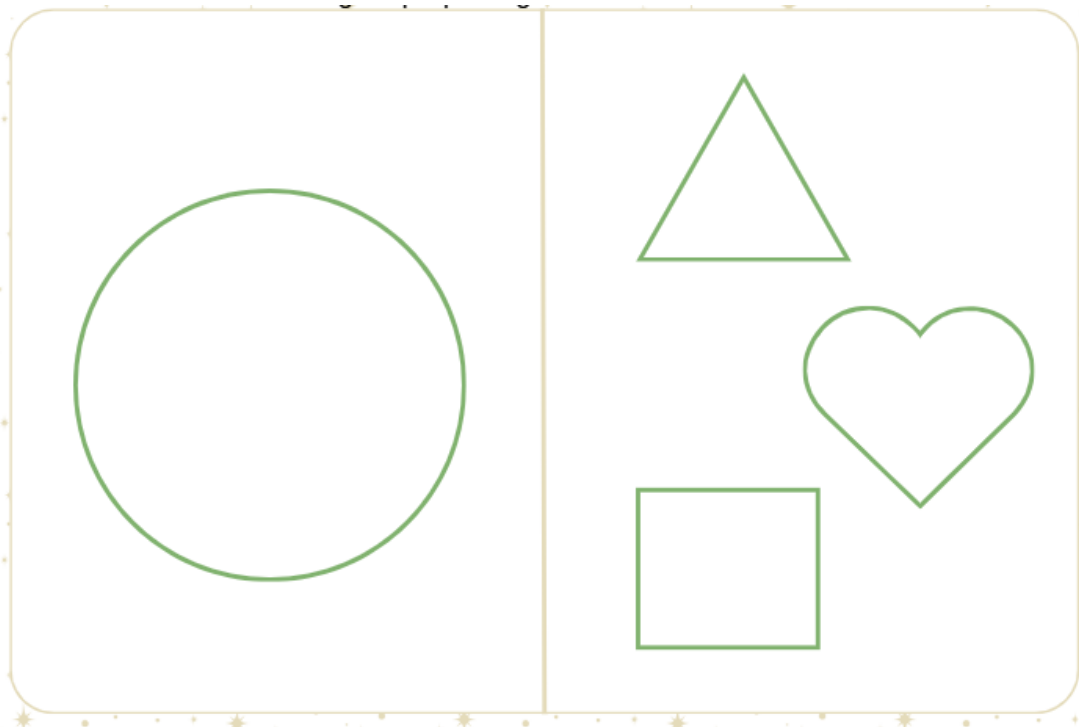

* leva roka giba po krogu, desna roka se hkrati giba po likih na desni strani

*Ko prehajamo med liki na desni, leva ves čas sledi liniji kroga.

*Podobne predloge smo naredili še tako, da so bile namesto likov črke ali drugi elementi.

VARIANTA 5

VARIANTA 6

* leva roka giba po krogu, desna roka hkrati izvede gibe iz desnih krogcev

RDEČA - NEVARNOST
ORANŽNA - IZSTOPANJE
ZELENA - PESEK
RUMENA - SONCE
MODRA - VODA
RJAVA - ZEMLJA
ROŽA - IGRAČE
CRNA - TEMA

VAJE ZA URJENJE POZORNOSTI, KONCENTRACIJE

Z nekaterimi pripomočki sledimo samo cilju ohranjanja oz. podaljševanja pozornosti.

Pri nekaterih lahko urimo še druge veščine.

*** dejavnost "barvice"**

Učenec izbere nekaj barvic.

Barvice morajo biti vsaka druge barve.

Za vsako barvo si izberi besedo, ki te spomni na to barvo.

VARIANTA 1

„barvice“

*Učitelj skrije barvice za hrbet in po eno »potegne« na plano. Učenec mora priklicati besedo, ki jo je za barvo izbral in ne imena za barvo.

VARIANTA 2

Učitelj izbere naključni dve barvi skupaj. Učenec ponovno najprej ponovi, kateri **besedi je dodelil** tema barvama. Nato mora obe besedi smiselno **povezati v eno poved**. Igro, predvsem za starejše učence pri katerih želimo spodbujati širjenje besednega zaklada, otežimo na način, da variante še malo zakompliciramo. Npr. iz dveh barvic sestavi poved, nato pa iz treh. Če damo od 4 do 6 barvic pa recimo postavimo izziv, da morajo vse biti smiselno povezane v največ dve povedi.

VARIANTA 3

List razdelimo na polovico.

Na levo polovico lista učitelj razvrsti barvice po naključnem vrstnem redu.

Učenec mora barvice nato na desni strani postaviti enako.

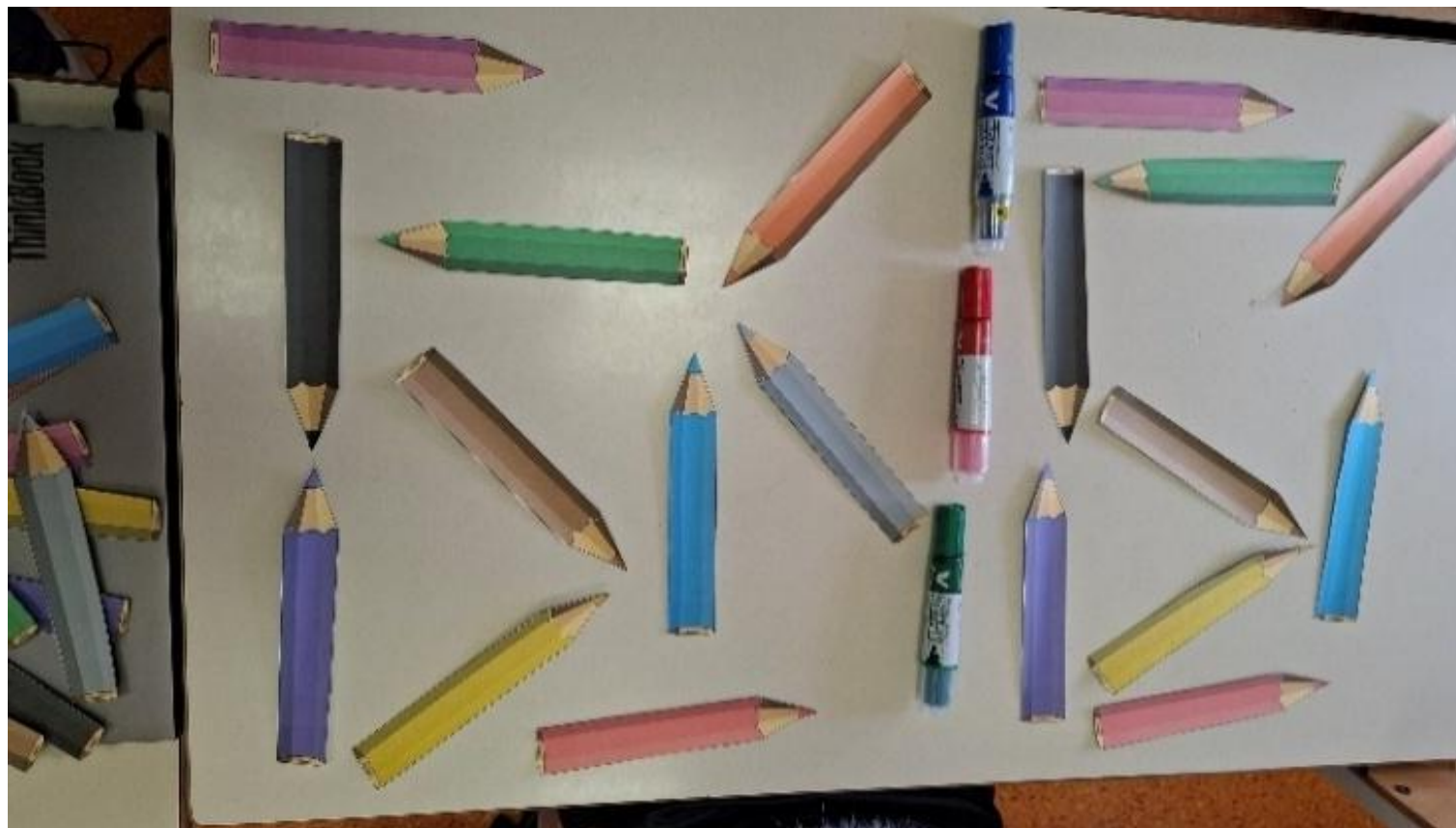
Opomba: z večjimi predlogami za barvice je smiselno delati kar na površini mize, ki se jo lahko učenec razmeji s čimerkoli (npr. vrvico, flomastri...).

S pripravljeno predlogo barvice se lahko poigramo tudi s **simetrijo**. Primer predstavljamo na spodnjih fotografijah. Za sredino smo uporabili flomastre in tako razdelili površino mize. Učiteljica sem postavila levo stran, učenka nato desno.

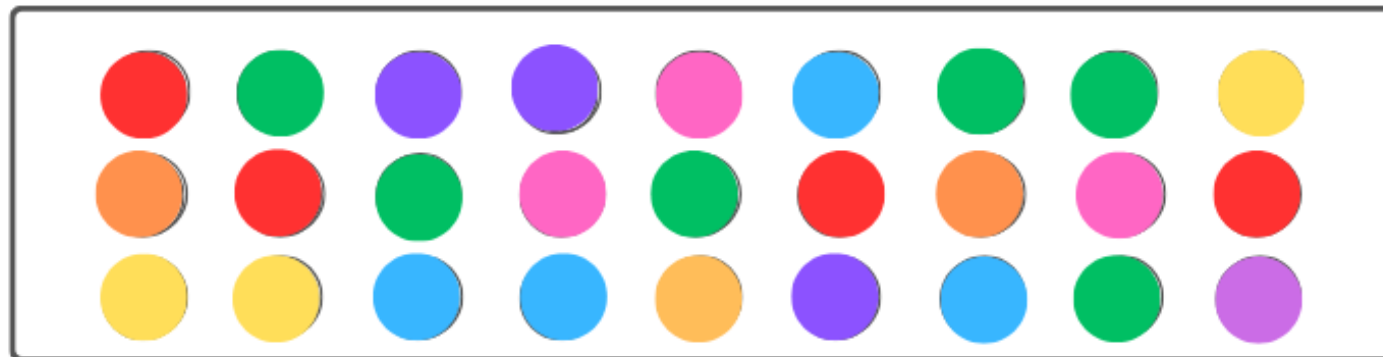
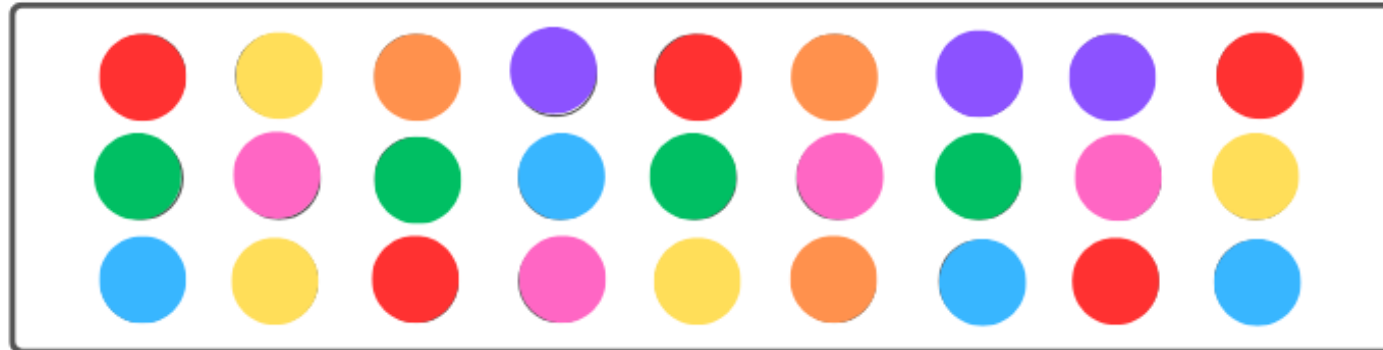
VARIANTA 4

* Učenec na svojo polovico naredi enako postavitev barvic, kot učitelj na levi strani (ne simetrično ampak naključno postavljeno). Tudi tu je namen vaje predvsem vzdrževanje oz. podaljševanje pozornosti.

„Pika, pika, pikica.“

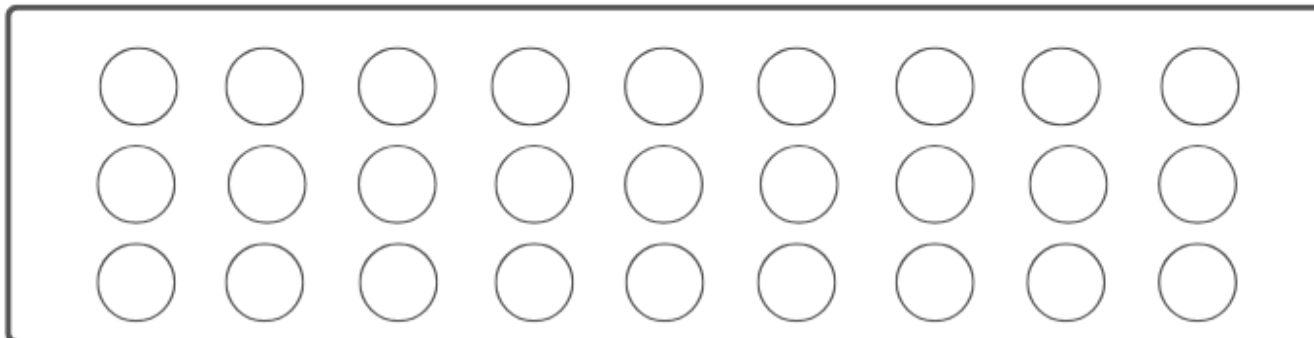
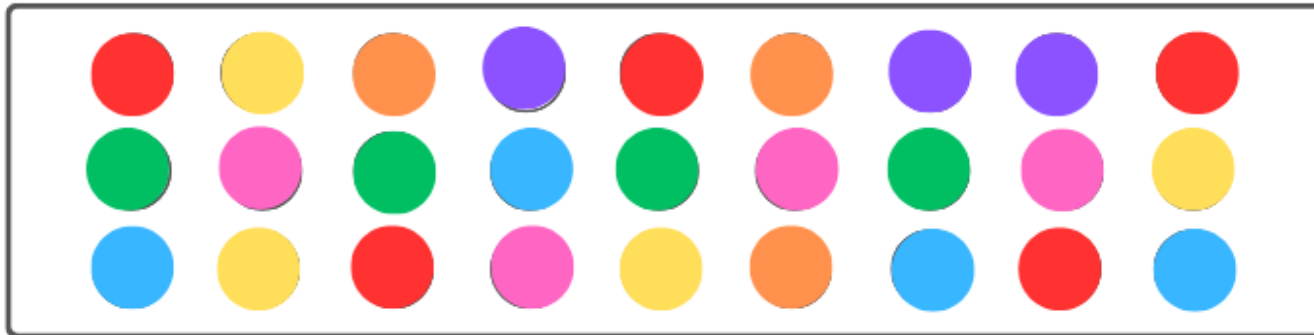
Cilj te vaje je, da učenec z obema rokama hkrati pokaže enaki barvi pikic. Recimo, da je prvi okvirček slikovno navodilo, da je otroku lažje slediti nekemu vrstnemu redu barv.

VARIANTA 1

„Pika, pika, pikica.“

VARIANTA 2

Spodnjo predlogo izrežemo na pol.

Zgornji del s pobarvanimi krogi podamo pred učenca. Omogočimo, da je listek lahko prilepljen ali na tablo ali pa steno, omaro.

Spodnji del s praznimi krogi ima učenec pri sebi. Ustrezno pobarva kroge, da je prazna predloga na koncu enako pobarvana kot tista na tabli.

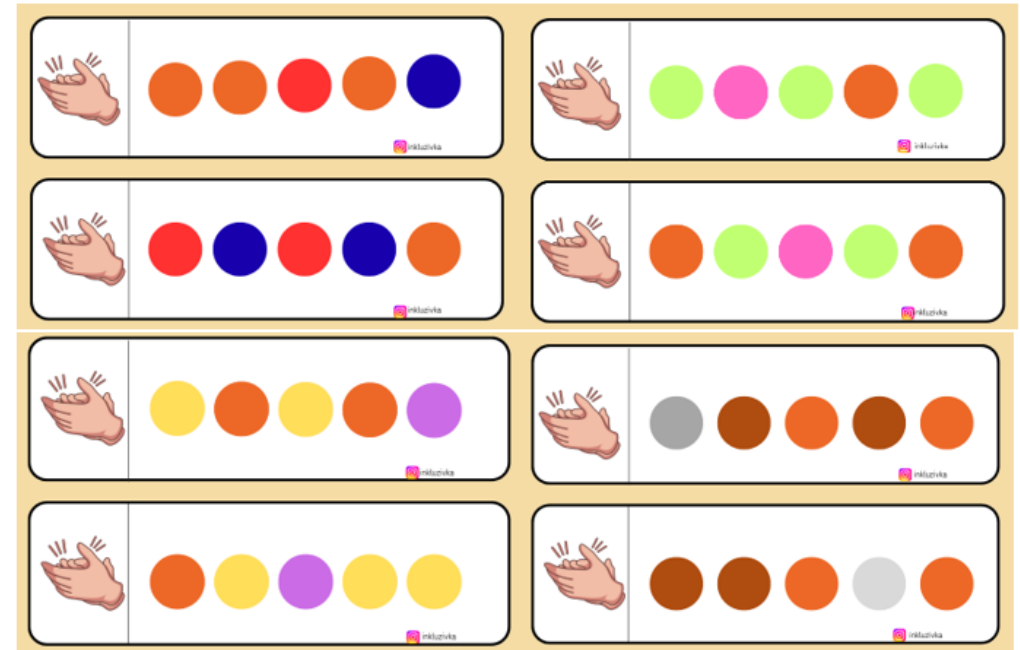
Kartice „Pozorke“

*element gibanja, iskanje ritma in pomnjenje različnih dogovorjenih gibov

* Različne barve pomenijo spremembo giba.

* Kartice omogočajo precej fleksibilnosti. Pri uri lahko učenec samo določi kakšen gib bomo imeli ob kakšni barvi.

Primer: Recimo, da smo se dogovorili, da za oranžen krogec običajno ploskujemo, za rdeče krogece ploskujemo po svojih kolenih, če imamo na vrsti moder krog pa roke stegnemo visoko nad glavo in ploskujemo nad glavo. Gibi bi si torej sledili v tem vrstnem redu: navaden plosk, naveden plosk, plosk po kolenih, navaden plosk in plosk nad glavo.

Igro Pozorke seveda lahko glede na individualne cilje, ki jim želimo slediti pri delu z učenci še dodatno spreminjamo. Lahko nam krogec predstavlja besedo in imamo ponovno **igro spomina**.

Roki damo na podlago hkrati.

Medtem, ko bo šla leva roka (rdeča dlan) samo enkrat na podlago, mora iti desna (roza dlan) še enkrat.

Na enak način vajo nadaljujemo še v naslednji dve vrstici.

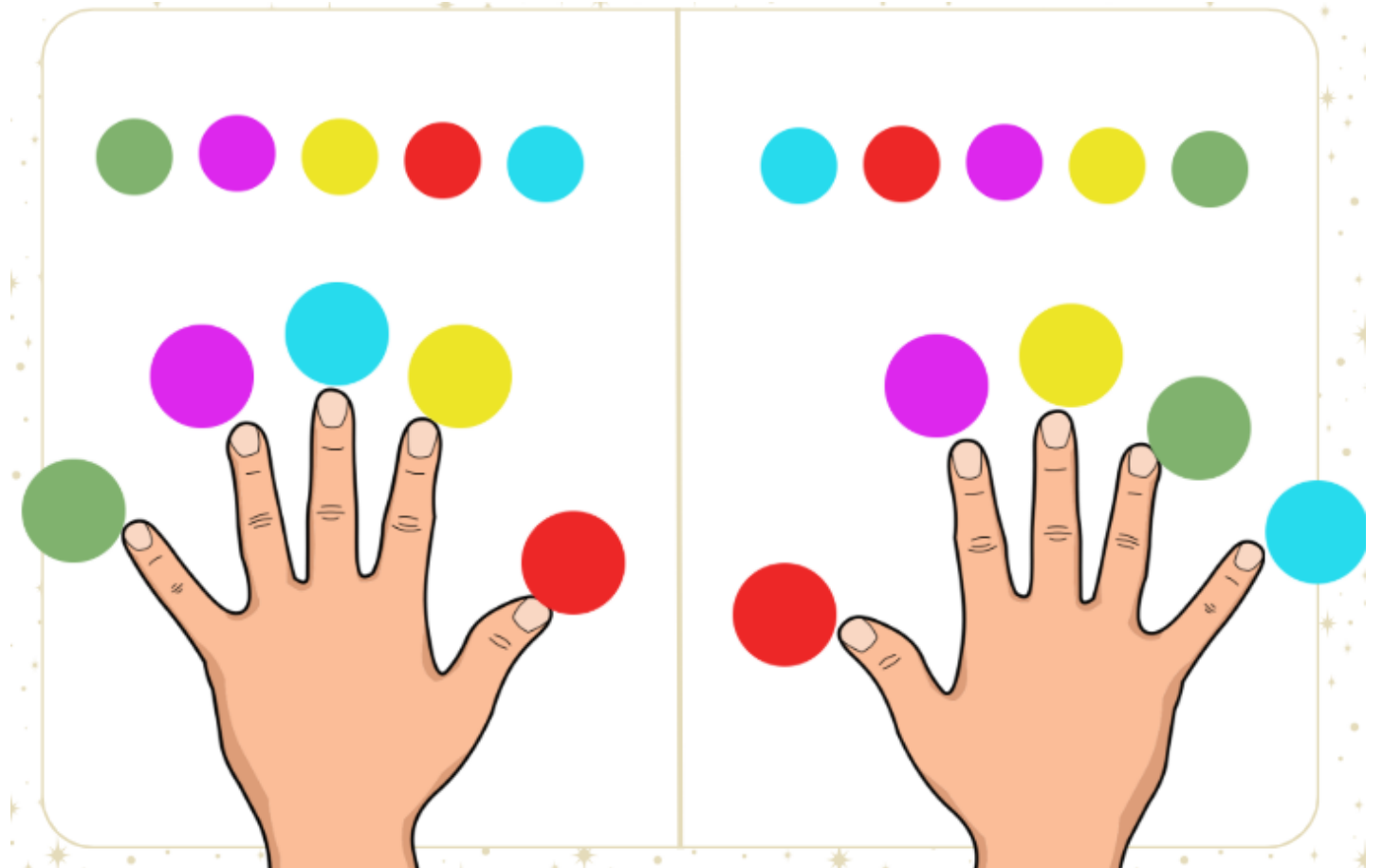

Na začetku roki položeni pri krogcih.

Vsakemu prstu pripada svoj krog.

Otrok sledi slikovnemu navodilu.

Za mlajše učence lahko uporabimo samo polovico predloge.

Za urjenje pozornosti, pa hkrati tudi za drobne gibe rok.

Izvedba: otrok sledi slikovnemu barvnemu navodilu v treh vrsticah.

Za vsako barvo je predviden drugačen gib rok.

Otrok lahko dela to z obema rokama ali pa samo z eno in potem z drugo izmenično.

Z roza barvico obkroži vse rokometaše.

Z rumeno barvico prečrtaj kolesarje.

Koliko odbojkaric najdeš?

Poišči in preštej ter poimenuj še ostale športnike.

Da ne urimo le vidne pozornosti lahko vaji kot je prikazana dodamo še vprašanja in posledično urimo še slušno pozornost učenca, s katerim delamo.

VAJE ZA URJENJE SPOMINA

*sklop kartic za urjenje
delovnega spomina

* tudi za opisovanje,
pripovedovanje, prepoznavanje
prvega glasu ali zadnjega glasu
v besedi...

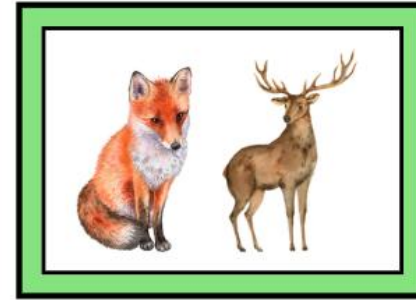
Kartice so narejene od lažje do
težje stopnje.

DELOVNI SPOMIN/BARVE

DELOVNI SPOMIN - 2 SLIČICI

DELOVNI SPOMIN - 6 SLIČIC

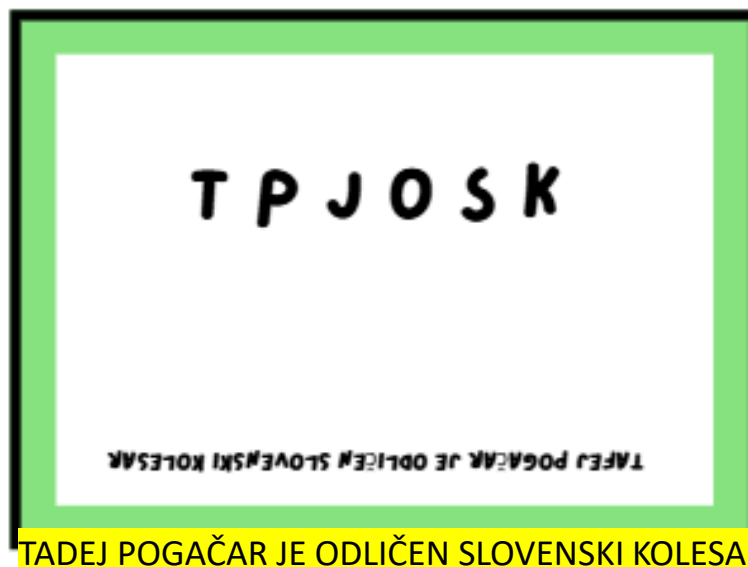
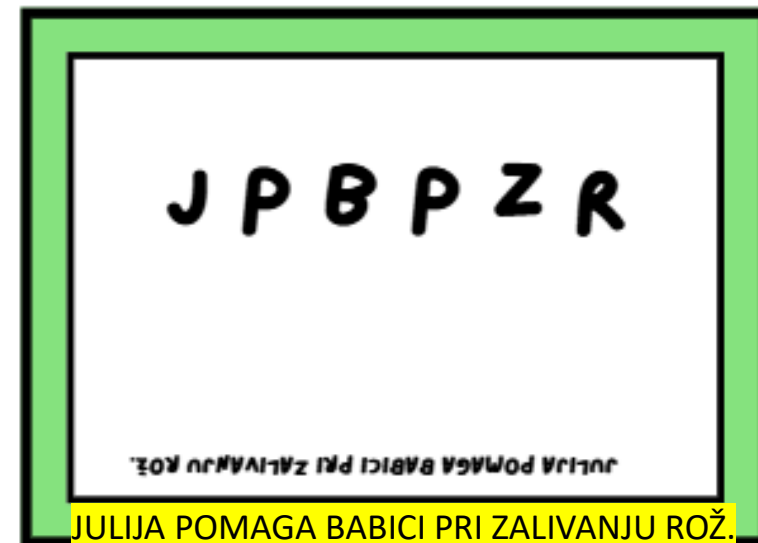

- tematske različice

DELOVNI SPOMIN, ZAPOREDJA

* za vsako črko iz kartice smo določili besedo oz. smo na izbrane črke kar sestavili svojo poved

Za prvo levo kartico smo imeli npr. pripravljeno poved Jure je kupil nove copate in torbo.

Pri številkah smo pripravili različno zahtevne kombinacije za pomnjenje. Najlažje kartice so imele samo po dve števki, potem pa smo število števk povečevali in na ta način lahko uporabljamo kartice pri otrocih z različnimi potrebami, sposobnostmi in z različno starimi.

1 1 3 1 1 2

1 9 2 8

5 8

4 6 2

1 9 3 7 4 6 8 2

9 4 6 3 7 8 0 2

2 8 3 7

1 9 2 8 3 7 4 6 5

3 9

7 1 8

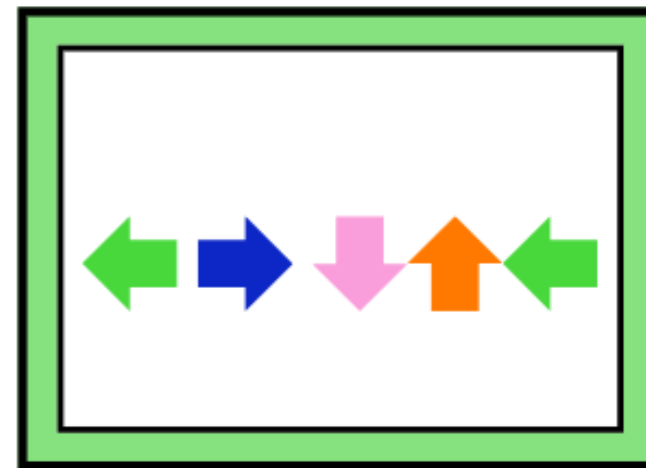
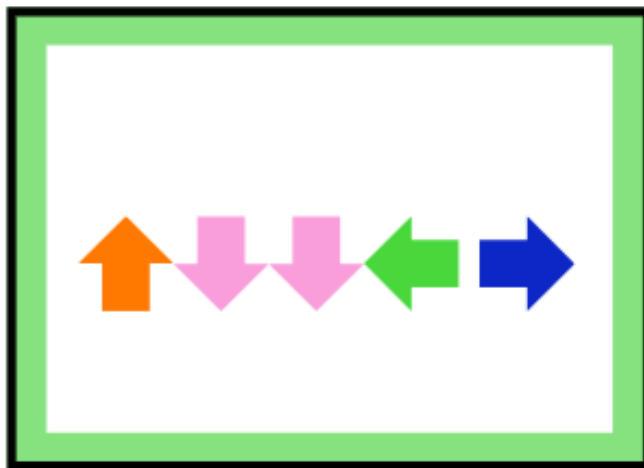
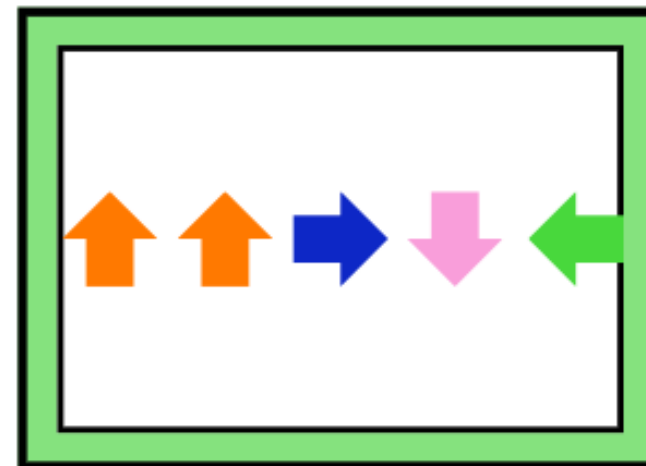
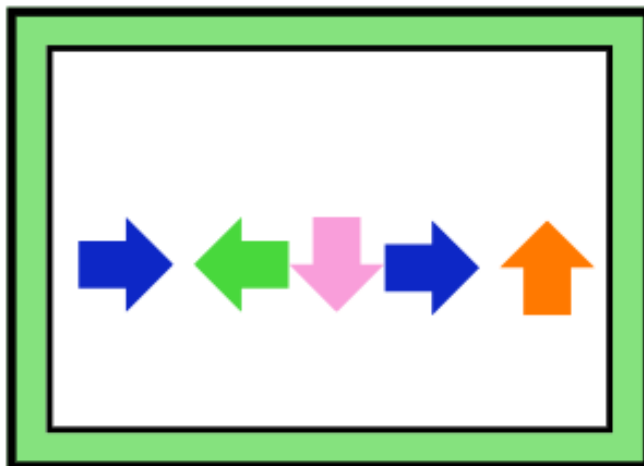
8 4 6 3 0 7 0

9 4 8 7 6 3

Pri teh je cilj, da otrok poimenuje kar vidi.

Gleda slikovno navodilo in govori npr.: desno – modra, levo – zelena, dol – roza, desno – modra in gor – oranžna.

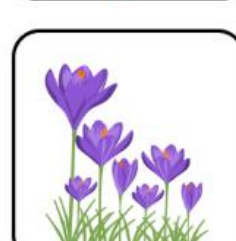
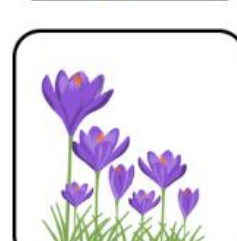
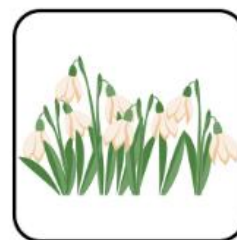
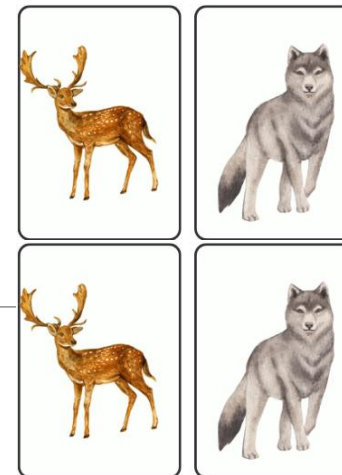
Dodali smo še gibanje. Za vsako smer puščice si učenec izmisli drugačen gib. Ko pove npr. modra levo, pomaha z levo roko ali pa če ima oranžno gor, skoči v zrak in podobno.

VAJE ZA URJENJE SPOMINA

* spreminjanje tem (npr. šolski predmeti, posamezni letni čas ali karkoli drugega)

Ovisno je od tega, ali želimo le uriti spomin ali bi morda preko kartic radi spodbujali tudi širjenje besednega zaklada ali kaj drugega.

UPORABA VAJ V RAZREDIH

- * vaje za urjenje možganov zanimajo tudi otroke, ki nimajo primanjkljajev
- * nadomeščanja, razredne ure...

SKLEP

- * učenci dejavnosti sprejemali z zanimanjem in motivacijo
- * možnost prilagajanja vaj glede na starost otroka, potrebe, sposobnosti otroka in glede naše cilje
- * smiselnost nadaljnje uporabe in/ali nadgradnje pripomočkov
- * priložnost v pripravi gradiv, ki bi poleg omenjenih področij povezovala še področje fine motorike ali grobe motorike...

UPORABLJENI VIRI IN LITERATURA

(v prispevku)

Bregadze, K. (2021). Two-handed movements require more neural effort as people grow older. HSE University. <https://neurosciencenews.com/bilateral-movement-aging-19520/>

Cherry, K. (2024). What attention means in psychology? Focus is selective and limited. <https://www.verywellmind.com/what-is-attention-2795009>

Child`s play. (2014). What is bilateral coordination and why is it important? <https://childsplaytherapycenter.com/bilateral-coordination-important/>

Jones, M. (b.d.). Bilateral coordination: What it is, why it`s important and how to teach it. <https://www.twinkl.com/blog/bilateral-coordination>

Sedlašek, E. (2017). Kognitivne sposobnosti pri otrocih z motnjo pozornosti in hiperaktivnosti (diplomsko delo). Univerza na Primorskem, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije, Koper.

Singh, A. (2024). Difference between attention and concentration psychiatry. https://knyamed.com/blogs/difference-between/attention-vs-concentration-psychiatry?srsId=AfmBOopny3oVMo_gyHNUob1-Uk4FH0X8NGjh1fbyeqDt_XZvTUNfBv5P

Šešok, S. (2006). Spomin – kaj to je in kako deluje? Zdravniški vestnik, 75 (2), 101-104.

Therapy Alliance Group (5. 5. 2021). *Attention And Concentration*. 2025 s <https://tagclinic.com.au/16114-2/>

Von Kaenel, N. (2021). *What is bilateral coordination and why does it matter?* <https://www.bearfootoccupationaltherapy.com/post/what-is-bilateral-coordination-and-why-does-it-matter>

HVALA ZA
POZORNOST!

IZVAJANJE DODATNE STROKOVNE POMOČI Z AVTISTIČNIMI UČENCI

Petra Žnidar Kozole – OŠ Miška Kranjca, Ljubljana

Uvod

- ▶ Izvajalci dodatne strokovne pomoči se v osnovni šoli pogosto srečujemo z izzivom, kako učenca z motnjami avtističnega spektra (MAS) učinkovito motivirati za sodelovanje pri šolskih dejavnostih. Pogosto se pojavljajo težave pri sledenju pouku ter pri izvajanju nalog, ki jih učenec ne doživlja kot zanimive ali jih celo odklanja in ne rešuje. Ključno je oblikovanje strukturiranega, predvidljivega in individualiziranega učnega okolja, ki vključuje vizualne podpore, jasna navodila ter uporabo interesov učenca.

Definicija

- ▶ Avtistične motnje so skupina razvojnih motenj, ki trajajo vse življenje in vplivajo na to, kako osebe z avtizmom komunicirajo z drugimi ter kakšen odnos imajo do drugih ljudi in sveta. Osebe z avtizmom imajo mnogo skupnih značilnosti, hkrati pa so med njimi velike razlike glede na pojavnost in intenzivnost. Gre za vse prežemajoče značilnosti posameznikovega delovanja v vseh okoliščinah, odstopanja pa so opazna ne glede na posameznikovo razvojno raven ali mentalno starost (Jurišić, 2016).
- ▶ Otroci z motnjami avtističnega spektra (MAS) imajo težave na treh glavnih področjih svojega razvoja:
 - socialna interakcija in razumevanje
 - vsi vidiki komunikacije – verbalne in neverbalne
 - fleksibilnost mišljenja in adaptivno vedenje, vključno s težavami s predstavo (P. Whitaker, 2018)

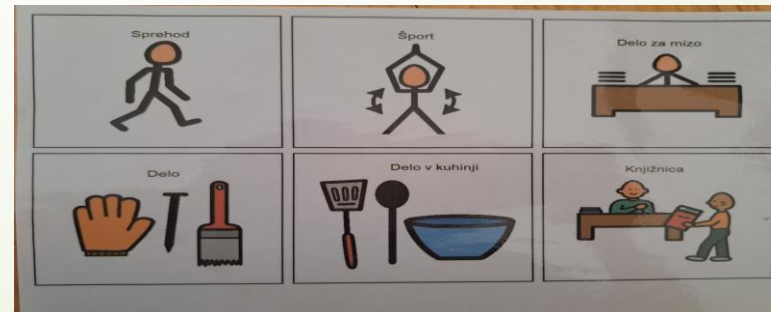
Struktura dela z avtističnim učencem

- ▶ ORGANIZACIJA OKOLJA - ORGANIZACIJA PROSTORA V UČILNICI
 - učenec ima stalno mesto za šolsko delo skozi celo leto
 - učenec ima dovolj osebnega prostora
 - učenec ima dovolj veliko delovno površino
 - pri delu v skupini je vedno z istimi učenci
 - na voljo ima kotiček za odmor oziroma za odmik
 - na voljo ima prostor za individualno ali samostojno delo
 - na voljo ima prostor za gibalne dejavnosti v razredu/izven razreda

Struktura dela z avtističnim učencem

► ORGANIZACIJA ČASA

- učenec ima prilagojen individualni urnik za vsak dan – slikovni urnik.
- urnik je stacionarni - nameščen na šolski tabli in je učencu lahko dostopen – po začetku vsake ure si s pomočjo puščice označi na tisti šolski predmet, kateri je na urniku tisto šolsko uro.
- dolžina urnika – je odvisno, koliko šolskih ur in nato še popoldanskih dejavnosti po pouku ima učenec za določen dan.
- spremembe v urniku – so pri učencu načrtno vključene s sličico spremembe
- časovne omejitve
- Učenje veščin čakanja – ko učenec zaključi določeno dejavnost – ima na voljo odmik v svoj kotiček

Struktura dela z avtističnim učencem

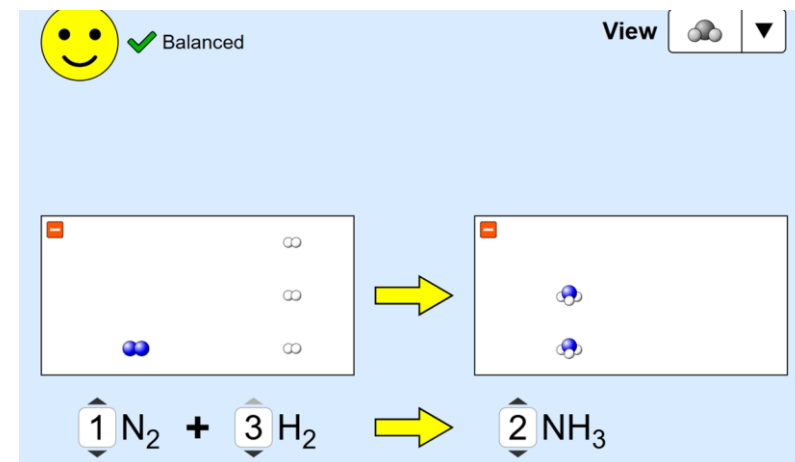
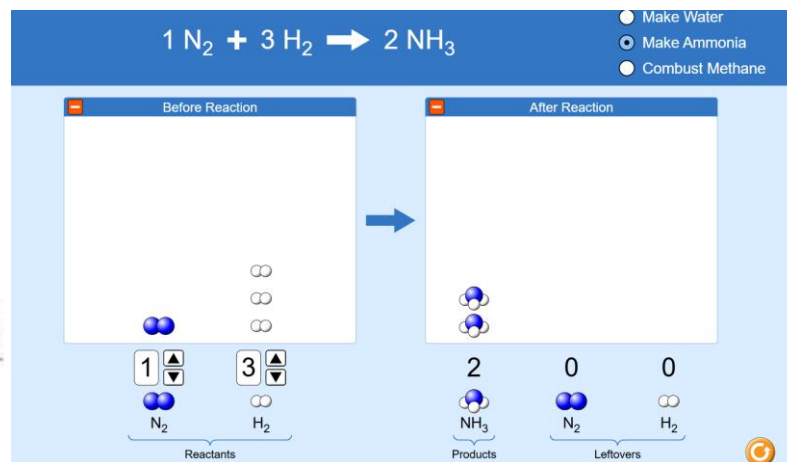
► OSTALE PRILAGODITVE:

- Razumevanje učenca, kaj mu povzroča težavno vedenje, zakaj se pojavlja, kaj ga izzove – npr. vedno želi biti prvi v vrsti.
- Preventivno delovanje pri nezaželenem vedenju: aktivna zaposlenost otroka, individualno delo, kratke in preproste naloge, nuditi predvidljivost in stalno rutino.
- Učencu je omogočeno okolje v katerem se počuti sprejetega in ima veliko možnosti za posplošitev usvojenih spretnosti.
- Odrasli učencu daje direktna navodila. Pri komunikaciji se osredotočamo na uporabo očesnega kontakta in ekspresije obraza, za razumevanje in reguliranje socialnega stika.
- Spodbujanje sposobnosti sodelovanja v komunikaciji.
- K otroku usmerjene dejavnosti, ko odrasli sledi pobudi otroka.
- Pomoč pri razvijanju ustrezne igre, kar pomaga pri vzdrževanju interakcije z vrstniki in preprečuje ter blaži neželene oblike vedenja.

Literatura:

- ▶ Jurišić, B. (2016). Otroci z avtizmom. Ljubljana: Delovni in zaposlitveni center Janeza Levca
- ▶ Whitaker P. (2018). Težavno vedenje in avtizem. Mengeš: Svetovalnica za avtizem.

UREJANJE KEMIJSKIH ENAČB

Milena Žohar

OŠ Primoža Trubarja Laško

Kako lahko urejamo kemijsko enačbo na različne načine?

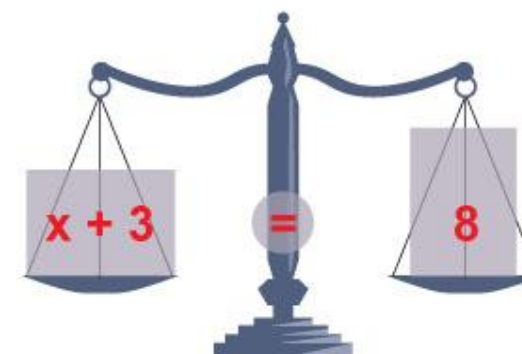
Kemijsko reakcijo zapišemo z enačbo, v kateri uporabimo simbolni zapis za snovi.

LEVA STRAN KEMIJSKE ENAČBE. DESNA STRAN KEMIJSKE ENAČBE

N_2 in H_2 sta reaktanta.

NH_3 je produkt.

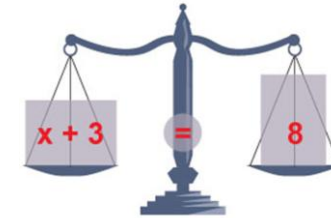
Na levo stran enačbe napišemo reaktante, na desno pa produkte. Enačbo kemijske reakcije nato uredimo. V urejeni enačbi kemijske reakcije je število atomov na levi strani enako številu atomov na desni strani enačbe (Sajovic, et. All, 2014, stran 115; Smrdu, 2012, stran 64).

Sinteza amonijaka

NN	HH	NHHH
	HH	NHHH
	HH	

$$\begin{aligned} 1 \times 2 &= 2 \times 1 = 2 \\ 2 \times 2 &= 4 \\ 3 \times 2 &= 2 \times 3 = 6 \\ 4 \times 2 &= 2 \times 4 = 8 \end{aligned}$$

ali

2 atoma dušika $\times 1 = 2$
2 atoma vodika $\times 3 = 6$

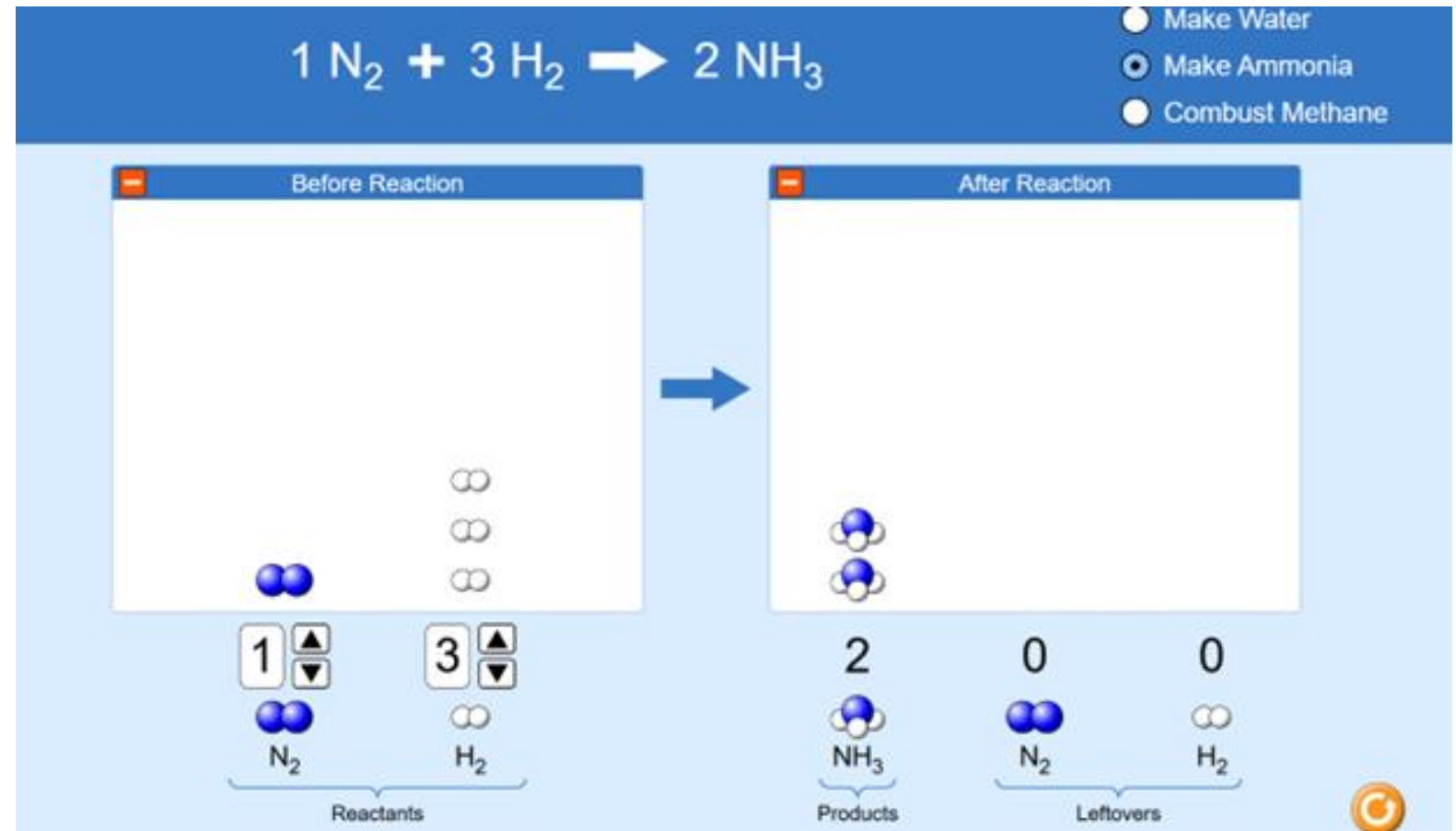
1 atoma dušika $\times 2 = 2$
3 atomi vodika $\times 2 = 6$

REAKTANTI, PRODUKTI IN OSTANKI

- <https://phet.colorado.edu/en/simulations/Reactants-products-and-leftovers>

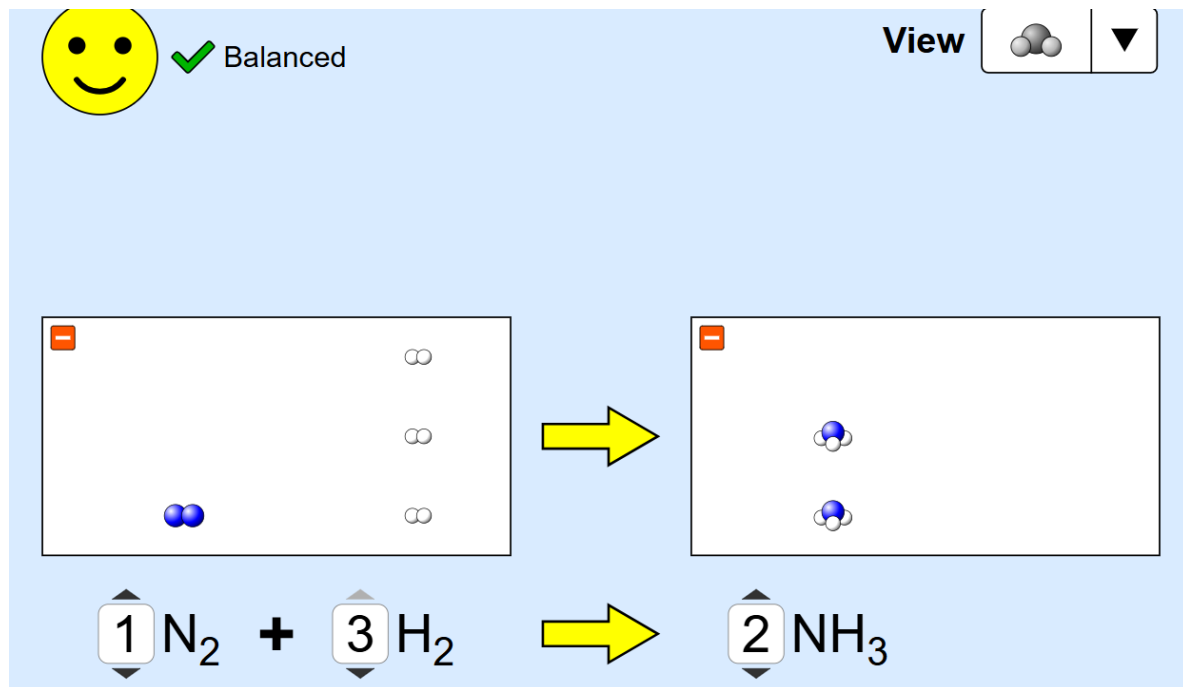
(Wieman, 2002)

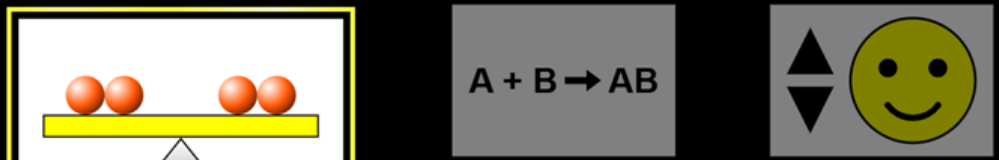
URAVNOTEŽENJE KEMIJSKIH ENAČB

<https://phet.colorado.edu/en/simulations/balancing-chemical-equations>

(Wieman, 2002).

Balancing Chemical Equations

Intro

$A + B \rightarrow AB$
Equations

Game

LITERATURA

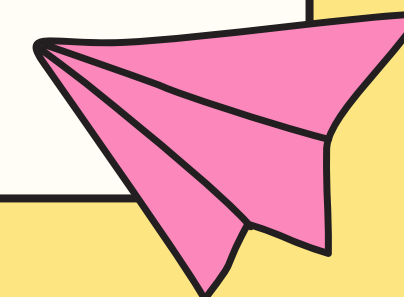
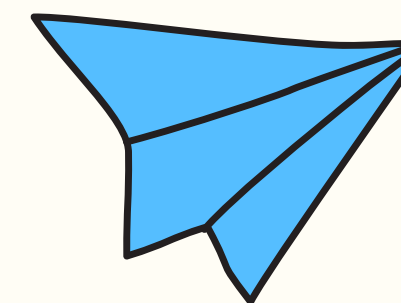
- Sajovic, I., Wissiak Grm, K., Godec, A., Kralj, B., Smrdu, A., Vrtačnik, M., & Glažar, S. (2014). *Kemija 8: i-učbenik za kemijo v 8. razredu osnovne šole*. Zavod RS za šolstvo.
- Smrdu, A. (2012). *Učbenik za kemijo v 8. razredu osnovne šole* (2. izd., po učnem načrtu iz leta 2011). Založništvo Jutro.
- Wieman, C. (2002). *Balancing chemical equations* [Interactive simulation]. University of Colorado Boulder, PhET Interactive Simulations.
<https://phet.colorado.edu/en/simulations/balancing-chemical-equations>
- Wieman, C. (2002). *Reactants, products, and leftovers* [Interactive simulation]. University of Colorado Boulder, PhET Interactive Simulations.
<https://phet.colorado.edu/en/simulations/reactants-products-and-leftovers>

Izvajanje grafomotoričnih delavnic v 1. razredu kot način sodelovalnega poučevanja

Projekt *Preko motorike spodbujamo predpisalne veščine učencem 1. razreda*

Mojca Lapanja,
uni. prof. defektologije in mag. prof. logop. in surdoped

Okvirni načrt dela

OBLIKA SODELOVALNEGA POUČEVANJA

Model E Poučevanje enega s pomočjo drugega učitelja

Učitelj in izvajalec DSP oblikujeta dve ali več heterogenih skupin. Z vsako skupino delata vzporedno na isti vsebini ali si vsebino razdelita.

NAČRTOVANJE IN IZVEDBA

- delavnice izvajamo v oddelkih 1 razreda (3) in oddelku NIS 1. – 3.razred
- koordinatorici/idejni vodji vsebin (SRP/LOGO, ŠSS- PED)
- srečanja v namen načrtovanja izvedbe in evalvacije ob koncu delavnic skupj z razrednimi učiteljicami posameznega oddelka
- sodelujoči drugi: učenci prostovoljci/tutorji, spremljevalci učencev, drugi ob uri prisotni str. delavci (DSP), študenti med opravljanjem študijske prakse
- hospitacije
- 1x mesečno po tri šolske ure v posameznem oddelku oz. prilagojeno glede na zmožnosti učencev (NIS)
- od meseca oktobra – aprila, dejavnosti prilagodimo temam, vsebinam učnih sklopov posameznega obdobja

Cilji dela

→ Za učence

Učenje

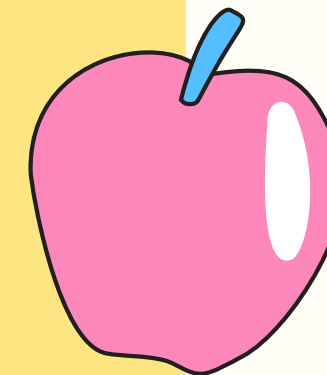
- z gibanjem (osnovni gibalni razvojni vzorci, motorične veščine, orientacije na telesu in v prostoru, razvijanje obeh možganskih hemisfer in njunih povezav, vidno sledenje, pravilni vzorec sedenja položaja rok)
- preko igre in ustvarjanja (orinetacija/poteznosti, pincetni in triprstni prijem, različne linije v različne smeri, striženje, perforiranje,.. multisenzoren pristop)

do razvitosti predpisalnih veščin (groba, fina in grafomotorika), upoštevajoč socialni vidik razvoja učencev.

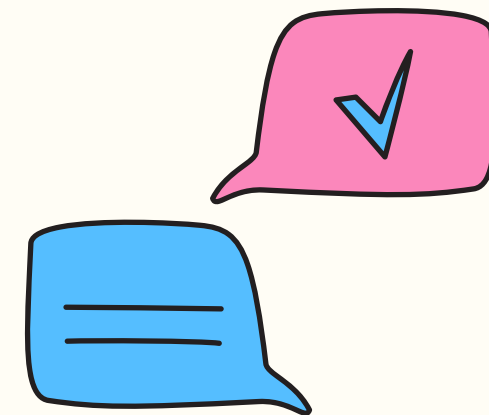
= **RAZVIJANJE CELOSTNEGA RAZVOJA UČENCEV.**

→ Za strokovne delavce

- **Profesionalni razvoj** vseh vključenih v načrtovanje, izvedbo in evalvacijo dejavnosti.
- Pridobitev širše opisne ocene/slike učenca (kaj zmore, kje in zakaj so tam težave).

Razvoj motorike

GROBA - FINA - GRAFOMOTORIKA

1 Delo v telovadnici

Gibalne dejavnosti povezane z osnovnimi gibalnimi vzorci, gibalnimi spretnostmi in veščinami (homologna, homolateralna gibanja, vidno sledenje, gibanje v vseh treh ravninah,...)

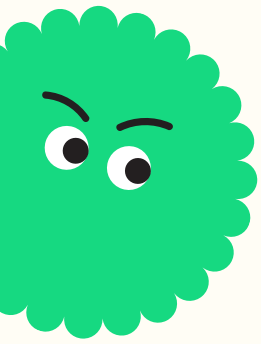
2 Ustvarjalne delavnice

2 uri dela v razredu po postajah (3 - 5 postaj)

3 Linije in vzorci, črke

Prenos ustreznih veščin in vzorcev v prakso, delo pri pouku.
*najmanjši poudarek na delavnicah

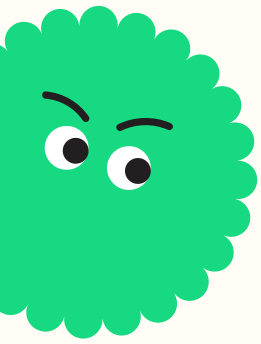

GROBO MOTORIČNE DEJAVNOSTI

- dejavnosti dinamičnega in statičnega ravnotežja
- različni načini gibanja po prostoru in v različnih smereh po danih slušnih navodilih (gibanje, mirovanje)
- eno, soročno gibanje z vidnim sledenjem
- vaje za moč trupa,
- hoja po senzorni poti, trganje papirja s stopali (prsti stopal), mečkanje papirja z eno/obema rokama, prenašanje žogic z žlico med ovirami,
- kotaljenje žoge z glavo,
- potiskanje, vlečenje, plazenje,
- preskakovanje, vrtenje, plezanje,
- hoja med ovirami,
- ciljanje v tarčo,
- poligoni,
- družabne igre,...

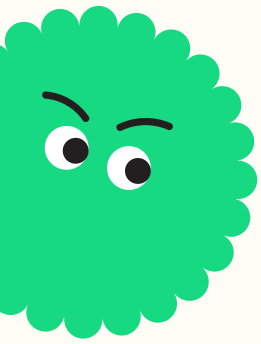

FINO MOTORIČNE DEJAVNOSTI

- perforiranje,
- slikanje s pipetami (tanjše, debelejše),
- striženje,
- sestavljanje sestavljanke (lepljenje),
- izdelki iz slanege testa,
- pritiskanje (žeblički, masa,...),
- pretikanje,
- “tkanje” in “šivanje”,
- izdelava lepljive slike,
- nadaljevanje nizov s pincetami,
- delo s ščipalkami,
- obojerno risanje,
- labirinti,
- trganke,
- pletenje papirnatih zapestnic,...

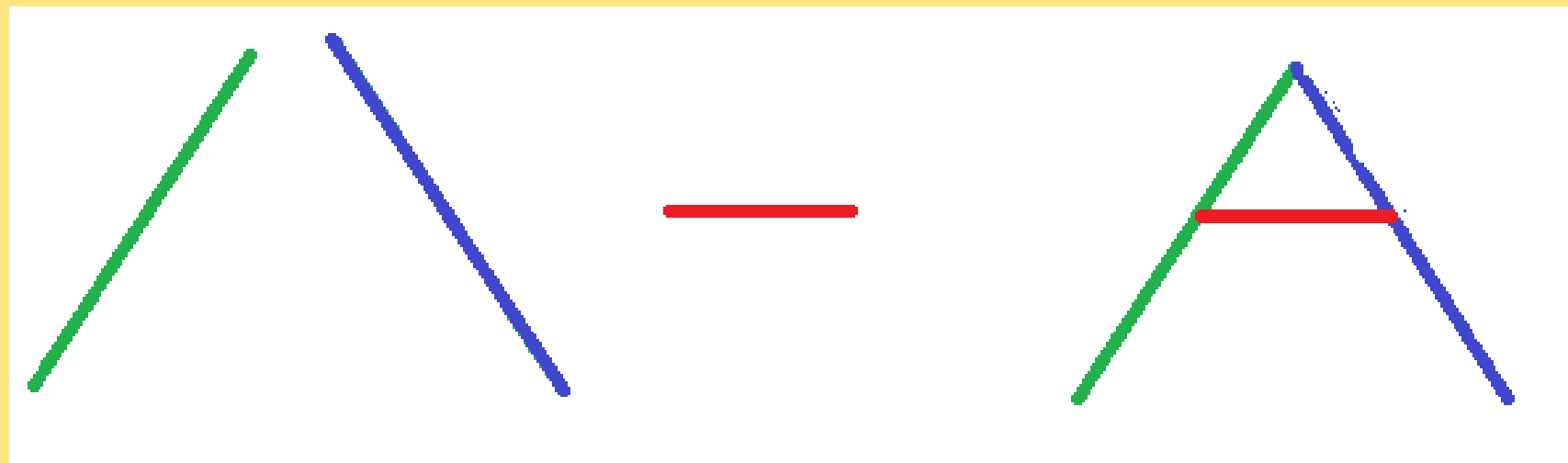

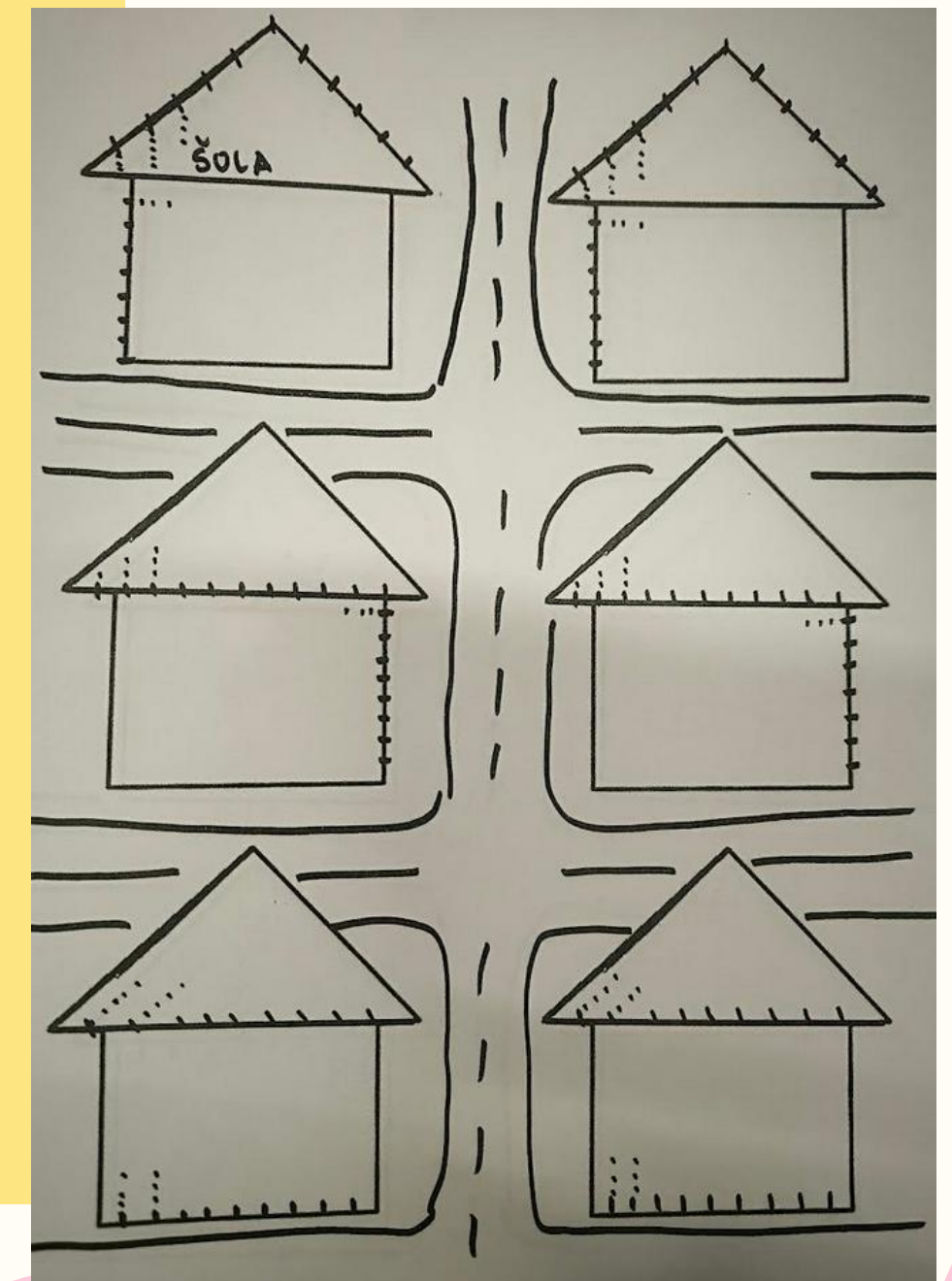
GRAFO MOTORIČNE DEJAVNOSTI

- obojerno risanje,
- preslikovanje ravnih in krivih linij v različne smeri,
- nadaljevanje niza vzorcev,
- načrtovanje linij v (ne)mejen prostor,
- razvijanje ustrezne smernosti potega linij v namen učenja črk z motoričnim vzorcem/*računanje s črtami

- zapisovanje črk,...

Ustvarjalno, gibalno, uspešno še naprej

mojca.lapanja@os-idrija.si

*When children play, they don't just have fun —
they learn, imagine, and build the foundation for
lifelong learning.*

SLIKOVNI VIRI

- osebni arhiv
- <https://www.zrss.si/zdelek/individualizirani-program-prirocnik-za-kakovostno-pripravo-in-evalvacijo-individualiziranega-programa-za-otroke-s-posebnimi-potrebami/>; pridobljeno 6. 3. 2026

Podpora učencem s šibkim besediščem pri urah DSP

Predstavitev metode

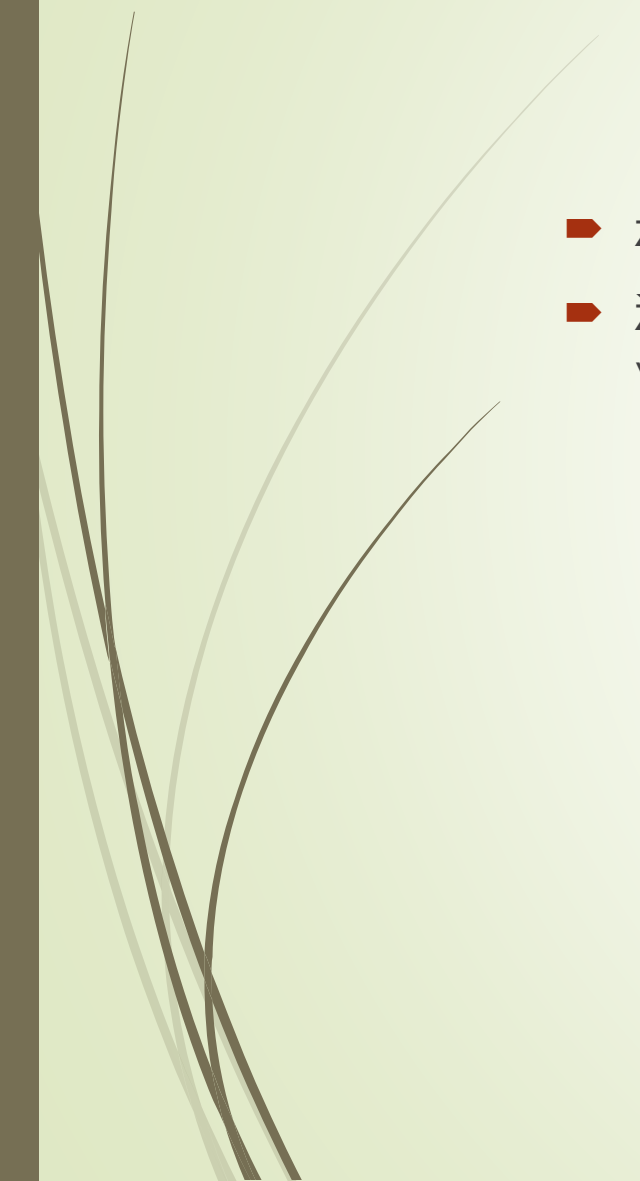
Preberite besedilo

- ▶ V procesu didaktične transverzije učnega impulza pogosto prihaja do paradoksalne divergencije med nominalno intencionalnostjo in dejansko recepcijsko kapaciteto subjekta. Ta fenomen, znan kot **pedagoška interferenca**, se manifestira predvsem v fazi kognitivne integracije, ko učenec poskuša internalizirati semantične strukture brez zadostne metajezikovne podpore.
- ▶ Posledica tega je pojav **perceptivne destabilizacije**, pri kateri učenčeva konceptualna matrica izgubi svojo koherenco. Če se hkrati aktivira še mehanizem **neposredne receptivne refrakcije**, lahko pride do popolne dezintegracije pomena. V takih primerih govorimo o **jezikovni saturaciji** – to je točki, ko posameznik ne zmore več procesirati leksikalnih enot, četudi jih formalno prepoznava.

Vprašanja za razumevanje

- Kaj povzroča pedagoško interferenco?
- Kako se kaže perceptivna destabilizacija?
- Kaj se zgodi, ko pride do neposredne receptivne refrakcije?
- Kaj pomeni izraz jezikovna saturacija?
- Kako naj bi delovala diferencirana metakognitivna modulacija?

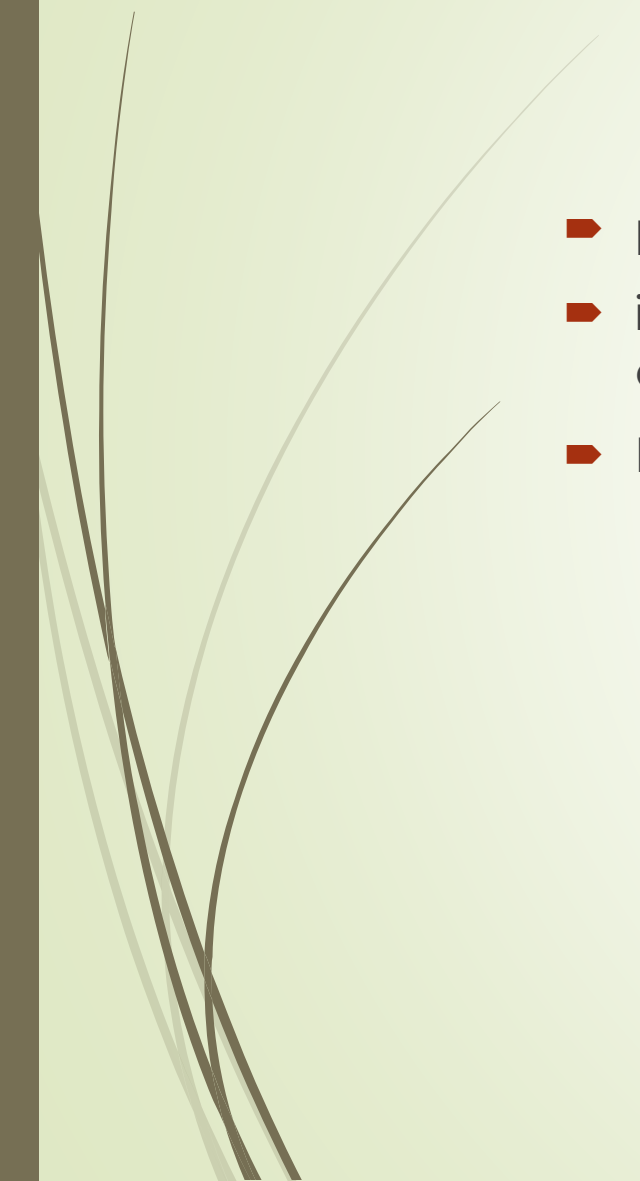
-
- zgornje besedilo je namerno zahtevno in težko razumljivo
 - želela sem prikazati, zakaj je pomembno dobro razvito besedišče in kako vpliva na razumevanje
-

Aktivnosti za širjenje besedišča

- ▶ opisovanje slik, predmetov
- ▶ petje, poslušanje/branje pesmi; rime
- ▶ zgodbe z manjkajočimi besedami
- ▶ kvizi, križanke, uganke

Pomladne uganke (Mini rokice)

-
-
- pregovori, reki
 - igre – spomin (pari: slika, beseda); ugani, kdo sem (vprašanja, ugibanja); opisovanje pomena besede (brez da uporabiš poimenovanje, ugibanje)
 - BRANJE

Metoda za širjenje besedišča, ki jo pogosto uporabljam

- ▶ V šolski knjižnici izberem slikanico ali zbirko pesmi, zgodb (npr. Anja Štefan: Gugalnica za vse)

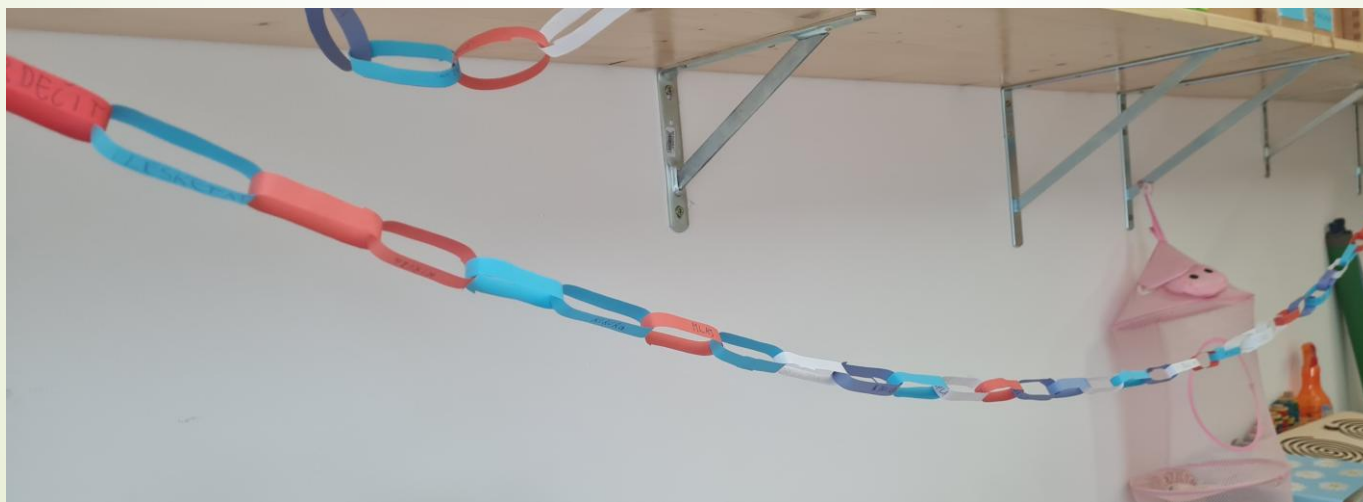
-
- besedilo preberem učencu/učenki
 - ali: del besedila/celo besedilo prebere učenka/učenec
 - učenka/učenec pove, katerih besed znotraj besedila ne razume
 - včasih predvidim te besede in vprašam po pomenu

-
- ▶ spodbudim jo/ga, da skuša pomen razbrati iz sobesedila
 - ▶ učenka/učenec poišče razlago v spletnem portalu Franček

(interaktivni spletni portal za raziskovanje slovenskega jezika, prilagojen osnovnošolcem, ponuja razlage besed, sinonime, pregibanja, izgovorjavo in frazeologijo)

[Franček](#)

- novo besedo učenka/učenec uporabi v treh različnih povedih (ustno/pisno)
- ko besedo pozna, jo napiše na trak in ga zalepi v verigo (doda nov člen) – izdeluje „verigo uspeha“ iz novo usvojenih besed

-
- ▶ v naslednji uri preverim razumevanje pomena besed usvojenih v prejšnji uri
 - ▶ učenka/učenec opiše pomen ali besedo uporabi v povedi

HVALA ZA POZORNOST

OSNOVNA ŠOLA
FRANJA MALGAJA
ŠENTJUR

DRUŠTVO SPECIALNIH IN REHABILITACIJSKIH
PEDAGOGOVSLOVENIJE
SPECIAL EDUCATION ASSOCIATION OF SLOVENIA

ZSA
Dodatne
strokovne
pomoči

UČENCI S POSEBNIMI POTREBAMI – RAZUMEVANJE, PRILAGAJANJE IN KREPITEV SOCIALNE POVEZANOSTI V ŠOLSLEM OKOLJU

5. STROKOVNI POSVET UČITELJEV DODATNE STROKOVNE
POMOČI – VSI PO ENO STREHO

LUCIJA POLENIK, mag. prof. spec. in reh. ped. – posebne razvojne
in učne težave

Celje, 10. 3. 2026

STEREOTIPI O OTROCIH S POSEBNIMI POTREBAMI IN O SOCIALNIH VEŠČINAH

- *»Ti otroci ne zmorejo socialnih odnosov.«*
 - *»Raje so sami in jim družba ne pomeni veliko.«*
 - *»Z njimi se je težko igrati ali sodelovati.«*
 - *»Njihovo vedenje je namerno ali izzivalno.«*
 - *»Socialnih veščin se ne da naučiti.«*
 - *»Naj se prilagodi skupini.«*
 - *»Če do zdaj ni razvil socialnih veščin, jih tudi ne bo.«*
 - *»Neprimerno vedenje je znak pomanjkanja vzgoje.«*
 - *»Socialne veščine so manj pomembne kot učni uspeh.«*
 - *»Vključevanje pomeni, da so vsi obravnavani enako.«*
- ➔ ✓ **»Še se uči in potrebuje podporo.«**
 - ➔ ✓ **»Njegov način navezovanja je drugačen.«**
 - ➔ ✓ **»Potrebuje drugačen pristop.«**
 - ➔ ✓ **»Vsak otrok želi biti viden, slišan in sprejet.«**

OTROCI S POSEBNIMI POTREBAMI

- Nevrološke in razvojne značilnosti
- Neizrečena socialna pravila
- Neprilagojeno okolje
- Pomanjkanje uspešnih socialnih izkušenj in interakcij
- Pritisk okolja, primerjanje
- Pomanjkanje sistematične podpore socialnemu učenju
- Neujemanje med pričakovanji iz zmožnostmi

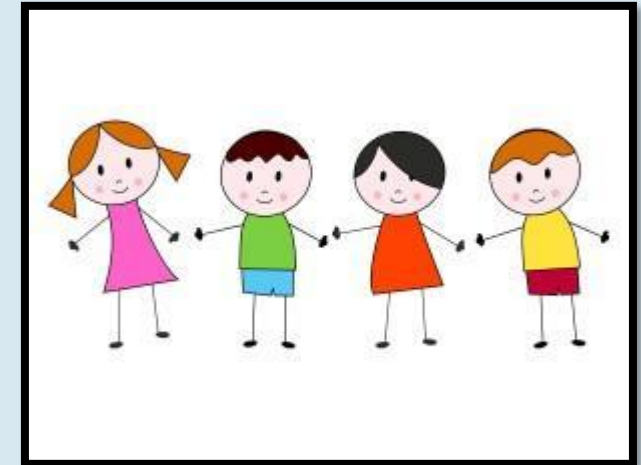
enakost ≠ pravičnost

POMEN SOCIALNIH SPRETNOSTI

- Ljudje smo socialna bitja, ves čas delujemo v interakciji z drugimi.
- Individualna obravnava oseb s pp je pomemben del učenja socialnih veščin, vendar ne izpolnjuje vseh potreb po socialnih stikih.
- Vključenost **v skupine je prvi pogoj** socialnega učenja in razvoja socialnih kompetenc. Na socialni razvoj pa vpliva tudi: genetika, družinsko okolje, razmere, raznolikost socialnih situacij, širši socialni vplivi...)

SOCIALNE SPRETNOSTI:

- Izboljšanje kakovosti življenja
- Spretnost reševanja problemov
- Izboljšanje odnosov z ljudmi
- Vpliv na socialno vključenost v šolski kontekst
- Temelj za učno uspešnost in za duševno zdravje otrok in mladostnikov

POMEN, DELO SPECIALNEGA PEDAGOGA

- Sodelovalni, povezovalni trikotnik (otrok, starš, učitelj)
- INDIVIDUALNIZIRAN PROGRAM
- Vključevanje in sodelovanje v razredu, na hodnikih, med odmori, med malico
- Vključevanje in vodenje razrednih ur
- Spremljanje na dnevih dejavnosti
- Opazovanje dinamike v razredu, spremljanje počutja otroka v skupini, v razredu
- Delo v paru, v manjši skupini
- Pomoč šolski svetovalni službi za ugotavljanje povezanosti, dinamike v razredu (socialni krogi, ankete, predavanja, delavnice za učence)
- Predavanja in delavnice za učitelje, učence

PRIPOROČILA ZA DELO V INDIVIDUALNI ALI SKUPINSKI SITUACIJI

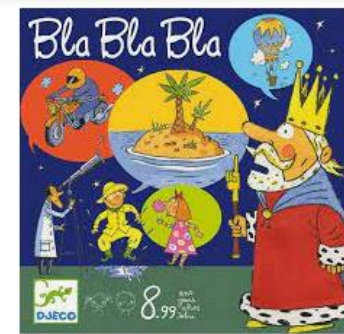
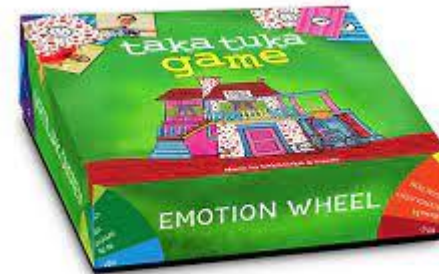
- Pedagoška namera, izbor igre, dejavnosti (Kaj je naš cilj, namen?) – **INDIVIDUALIZIRAN PROGRAM, sodelovanje z razrednikom, strokovno skupino**
- Pri delu izhajamo in **individualnih potreb otroka** oziroma iz potreb skupine,
- **Rutina, sistematičnost!** (urnik, čas trajanja dejavnosti, vizualni pripomočki: pravila, čustva, koraki),
- **Igra, igra in še enkrat igra** (vodena, prosta, samo, da je!), **senzorna igra** zelo pomembna,
- Ravnesje med resnostjo in sproščenostjo (pomembno **vzpostaviti odnos**, ne bodimo preveč „pedagoški“ in ne ocenjujmo vsak njihov odgovor), **vključimo humor, nagajivost,**
- Vzpostavljanje **varnosti**, zaupanja v individualnih situacijah, v skupini,
- Izkoristimo aktualne problematike, situacije v skupini za sprotno reševanje težav,
- Imejmo igre, dejavnosti na „rezervo“ (za vsak slučaj...),
- Če ne gre, ne gre! **Ne silimo**, ustavimo stvari in uporabimo „rezervo“, izhajamo iz motivacije otrok, močnih področij in interesov,
- Izkoristimo pogoje, prostor, pripomočke, ki so ti na voljo (že samo postavitve dela: v krogu, polkrogu...), velika vrednost prostora in **učenja v naravi**, izven učilnice,
- Pomembno **sodelovanje** s starši, drugimi strokovnimi delavci, ki delajo z otrokom

IDEJE ZA DELO V PRAKSI

- Kinetični pesek, riž, mivka...
- Plastelin, baloni
- Risanje,
- Lego kocke (z človečki)
- Igra Vrtiljak čustev
- Imagindice
- Kinder jajčka, figurice
- Pogovorne kartice
- Lutke za igro vlog
- Socialne zgodbe,
- basni z naukom,
- youtube filmčki
- Varen prostor
- Pomembna refleksija, pogovor po dejavnosti

KJE LAHKO NAJDEM ŠE VEČ IDEJ NA TEMO SOCIALNIH VEŠČIN?

- Helena Kokot (<https://www.voranc.si/svetovalna-sluzba/specialna-pedagoginja/helena-kokot/>)
- IC PIKA (Marn, S. (2025). Kako poučevati socialne veščine v razredu. Priročnik za strokovne delavce. Izobraževalni center Pika, Center Janeza Levca Ljubljana.
- ANOMALO spletna stran (brezplačne vsebine)
- Portal abc.ed (<https://www.abc.ed.si/>)
- Interaktivne igre za spodbujanje in krepitev življenjskih veščin (dostopno na spletu)
- Kreativna psihologinja (<http://kreativnapsihologinja.blogspot.com>)
- Socialna pedagoginja Neja (<https://socpedneja.wixsite.com/socpedneja>)
- Damjana Šmid: izobraževanja na temo socialnih veščin
- <https://www.poslusam.se/category/brezplacne-predloge/>
- Trgovina To je to, Ljubljana. <https://www.tojeto.info/>
- Center motus (<https://www.center-motus.si/>)
- Lumina: otroška in mladostniška psihologija (<https://www.lumina-psihologija.com/>)
- To sem jaz (<https://www.tosemjaz.net/>)
- NIJZ. (2011). Interaktivne igre za spodbujanje in krepitev življenjskih veščin. Za učence prvega vzgojno – izobraževalnega obdobja osnovne šole. (https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/igre_osnovnosolci_2017.pdf)
- NIJZ: Priročnik za preventivno delo z mladostniki. Razvijanje socialnih in čustvenih veščin ter samopodobe. https://nijz.si/wp-content/uploads/2022/07/tsj_prirocnik_e_objava_koncna_27_6_2019.pdf
- IGRIVKO- brezplačni pdf-ji (<https://igrivko.si/collections/brezplacni-pdfji>)
- Mandl, K. (2021). 5 minut za srečo. Dnevnik za srečne in samozavestne otroke. ANKSIO. Center za pomoč otrokom, mladostnikom in odraslim. Dostopno na: <https://gusarnik.eu/wp-content/uploads/2021/01/dnevniklinki.pdf>
- ISA Inštitut: Krepimo osebnostno prožnost. Priročnik za izvedbo aktivnosti z otroki. [Priročnik_Krepimo-osebno-proznost_KONČNA-VERZIJA.pdf](https://www.isa.si/files/2021/01/RAZREDNE-URE-ZA-VSE-NAS.pdf)
- [Priročnik: Razredne ure za vse nas: https://solskajniznicaoskomendamoste.splet.arnes.si/files/2021/01/RAZREDNE-URE-ZA-VSE-NAS.pdf](https://www.solskajniznicaoskomendamoste.splet.arnes.si/files/2021/01/RAZREDNE-URE-ZA-VSE-NAS.pdf)
- [Priročnik To sem jaz: Pridobljeno s URL: https://www.tosemjaz.net/assets/2-CUSTVA-IN-DUSEVNE-STISKE/Za-krmilom-svoje-jeze/Delovni-listi/Jeza_DLI_Odlocitev-za-spremembo.pdf](https://www.tosemjaz.net/assets/2-CUSTVA-IN-DUSEVNE-STISKE/Za-krmilom-svoje-jeze/Delovni-listi/Jeza_DLI_Odlocitev-za-spremembo.pdf)
- Priročnik obladovanje jeze: Skuliraj se! https://dsnadajavo.weebly.com/uploads/1/3/1/2/131265422/obvladovanje_jeze.pdf
- Šilc, K.,...Žvegla, M. S. (2014). Čudo na razrednih urah. Priročnik za učitelje za izvajanje ur oddelčne skupnosti v osnovni šoli. Založba Ocean d. o. o.

SOCIALNA VKLJUČENOST UČENCEV KOT POMEMBEN VAROVALNI DEJAVNIK

I. PRISTOPI K PREPREČEVANJU, PRIPOROČILA ZA POMOČ

- Socialna vključenost je eden od pomembnih varovalnih dejavnikov učenca z učnimi težavami.
- Zelo pomembno je, da strokovni delavci na šoli poiščejo možnosti za vključevanje učencev v oddelčno skupnost, v šolo.
- V praksi smo po navadi usmerjeni na primanjkljaje otrok s posebnimi potrebami, ne pa toliko na močna področja in interese. Prevladuje osredotočenost na probleme in težave, vrzeli v znanju in ocene.

VIRI IN LITERATURA

- *Marn, S. (2025). Kako poučevati socialne spretnosti v razredu. Priročnik za strokovne delavce. Ljubljana. Izobraževalni center Pika.*
- *Marn, S. in Markovič, P. (2021). Socialne spretnosti učencev v redni osnovni šoli. Center Janeza Levca Ljubljana. Izobraževalni center Pika.*
- *Pečjak, S. (2008). Pomoč socialno nesprejetim učencem in dejavnosti za izboljšanje medosebnih odnosov v razredu. Pomembnost razvoja socialnih spretnosti za socialno vključenost učencev. V: Magajna, L., Kavkler, M., Pečjak, S., Peklaj, C., Čačinovič Vogrinčič, G., Bregar Golobič, K., Tancig, S., (2008). Učne težave v osnovni šoli. Problemi, perspektive in priporočila. Ljubljana. Zavod Republike Slovenije za šolstvo.*

HVALA ZA POZORNOST!

“Če želimo, da se otroci povezujejo, moramo najprej ustvariti pogoje za varne odnose.”

MATEMATIKA SKOZI IGRO

TJAŠA CVETKO GOSTIŠA, mag. prof. spec. in reh. ped.
marec, 2026

UČENCI Z UČNIMI TEŽAVAMI

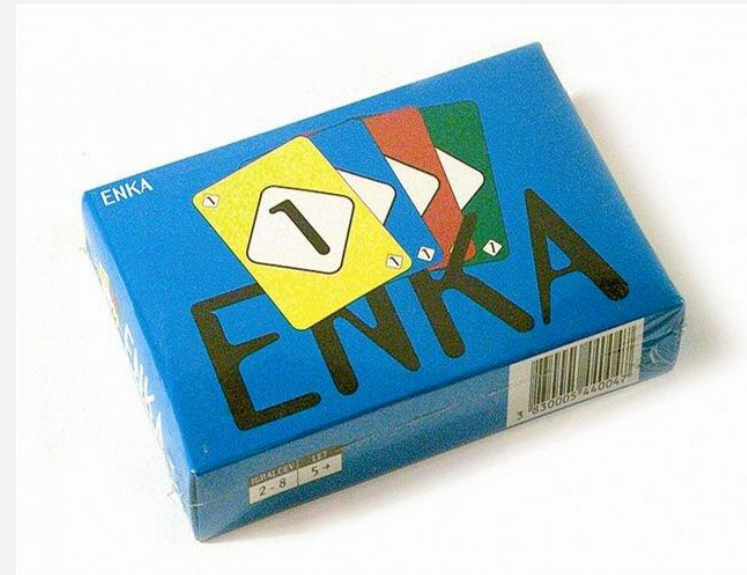
- **Splošne učne težave**
 - Podpovprečne intelektualne sposobnosti, pomanjkanje motivacije, drugojezičnost, socialno-kulturna drugačnost, slabši SES.
 - Več ponazoritev, več časa za usvajanje snovi, strukturirano poučevanje, doživljanje uspeha.
- **Specifične učne težave pri matematiki**
 - Razumevanje številskih odnosov, avtomatizacija aritmetičnih dejstev, usvajanje in avtomatizacija računskih postopkov, reševanje besedilnih nalog, točnost matematičnega rezoniranja
 - **Diskalkulija**
 - **Specifične učne težave pri aritmetiki**
 - Učenje po korakih, uporaba konkretnih, strukturiranih in multisenzornih pristopov, učenje od konkretnega k abstraktnemu.

PREDNOSTI UPORABE KART PRI UČENJU MATEMATIKE

- visoka motivacija,
- učenje preko igre,
- kratke, dinamične aktivnosti,
- delo s konkretnim materialom,
- možnost takojšnje povratne informacije,
- razvijanje hitrosti priklica, krepitev delovnega spomina,
- razvijanje pozornosti,
- socialna interakcija,
- aktivna udeležba učenca,
- zmanjševanje negativnih občutkov povezanih z matematiko.

PRIMERI DEJAVNOSTI IN IGER

PRIKLIC IN HITRO POIMENOVANJE BARV IN ŠTEVIL DO 10

SPOMIN

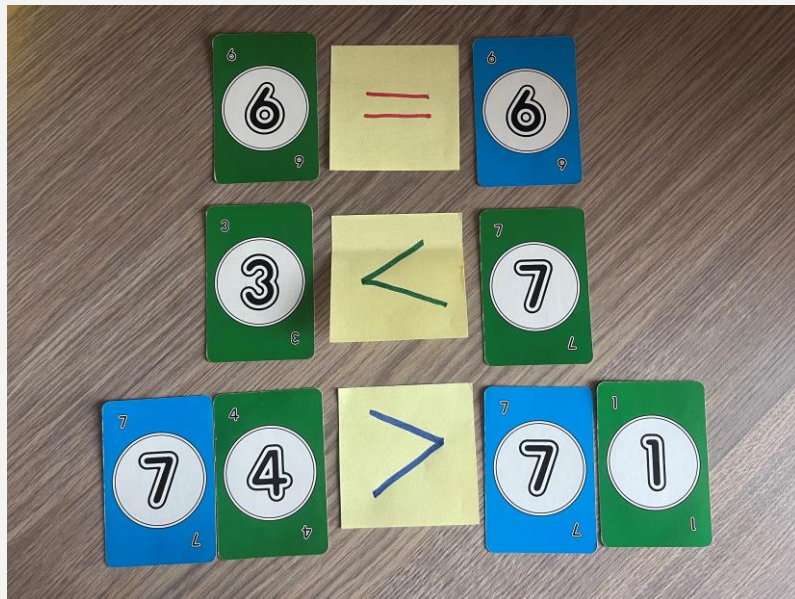
RAZUMEVANJE ODNOSA ŠTEVILO - KOLIČINA

ŠTEVILSKA VRSTA, ZAPOREDJA

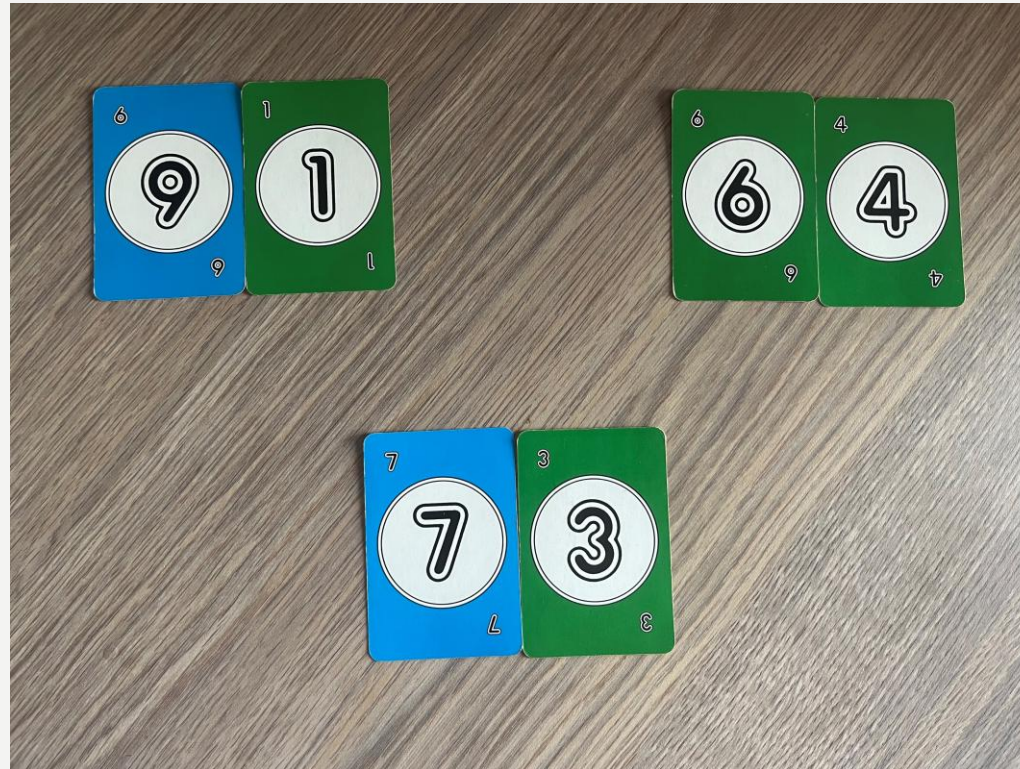
VEČJI, MANJŠI, JE ENAKO

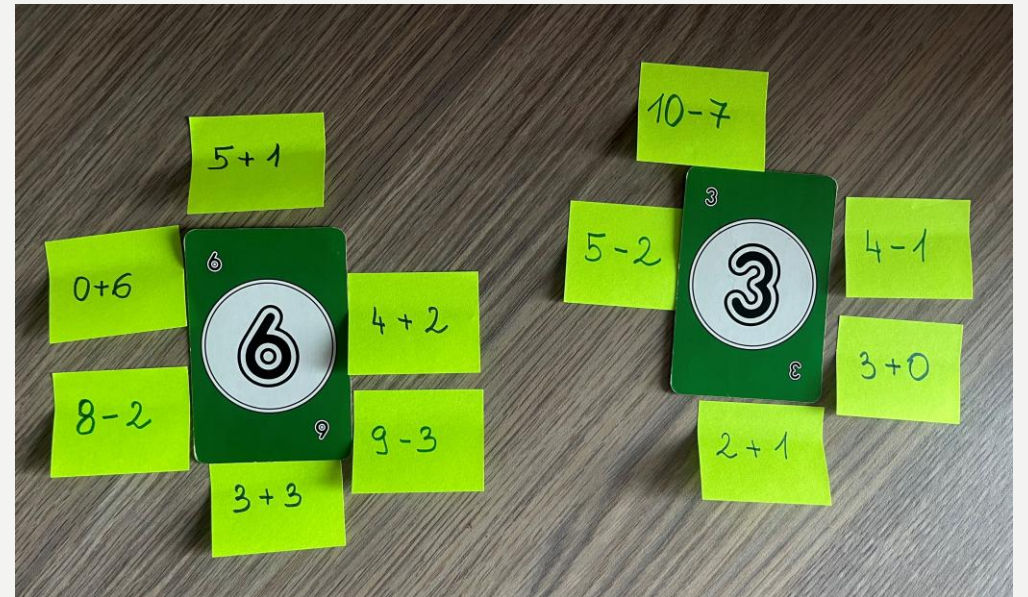
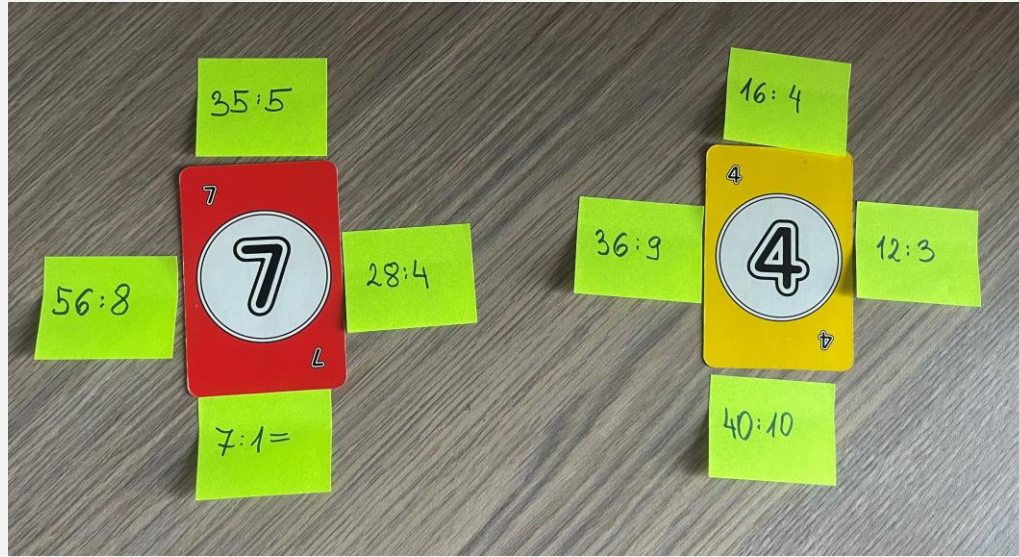
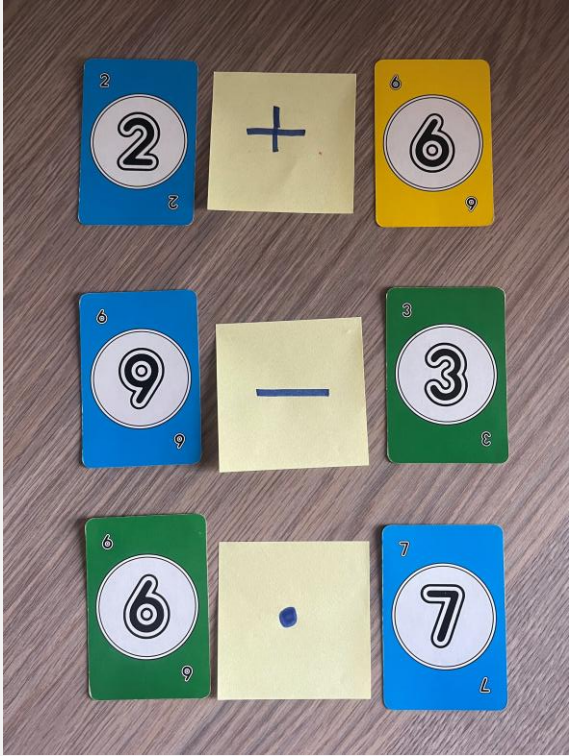
MATEMATIČNA VOJNA

SESTAVI 10

HITRO RAČUNANJE

IGRA ENKA

BESEDILNE NALOGE

- Maja je mami prinesla 5 zvončkov, Jure pa 6 zvončkov. Koliko zvončkov ima mama?
- Miha je za rojstni dan napihnil 6 balonov. 5 jih je poknilo. Koliko mu jih je še ostalo?
- Anja je kupila 5 paketov čokoladnih jajčk. V vsakem paketu je bilo 6 jajčk. Koliko čokoladnih jajčk ima Anja?

PREKO DEJAVNOSTI UČENCI:

- **razvijajo številske predstave**; urejajo števila po velikosti, določajo večje/manjše, predhodnik/naslednik,
- razvijajo **razumevanje desetice**,
- urijo **priklic** in **avtomatizacijo** števil, rezultatov osnovnih računskih operacij (seštevanje in odštevanje do 10/20/100, množenje in deljenje),
 - karte omogočajo konkretno ponazoritev računskih operacij.
- krepijo **izvršilne funkcije** (delovni spomin, načrtovanje, vzdrževanje pozornosti, inhibicija odziva, fleksibilnost, vztrajanje),
- razvijajo **pozornost, problemsko mišljenje**.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

LITERATURA:

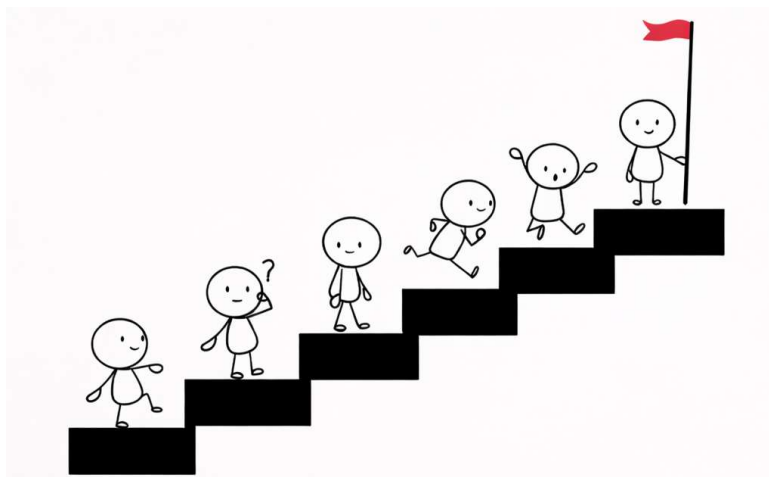
- Kavkler, M. (2011). Učenci z učnimi težavami pri matematiki – učinkovitejše odkrivanje in diagnostično ocenjevanje. V L. Magajna in M. Velikonja (ur.), Učenci z učnimi težavami. Prepoznavanje in diagnostično ocenjevanje (str. 130-146) Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Kavkler, M. (2015). Učne težave pri matematiki: uresničevanje Koncepta dela učne težave v osnovni šoli. *Matematika v šoli*, 21 (3–4). Pridobljeno s: <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-FVUIKI5M>
- Magajna, L., Kavkler, M., Čačinovič Vogrinčič, G., Pečjak, S. in Bregar Golobič K. (2008). Učne težave v osnovni šoli: koncept dela. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

VIRI FOTOGRAFIJ

- https://mercatoronline.si/img/cache/products/4528/product_medium_image/00056513.jpg
- <https://cdn.babycenter.si/products/1200x1200/6/8/5/mattel-games-karte-ostalo-2.jpg>
- <https://cdn.babycenter.si/products/1200x1200/1/4/4/27kocka-karte-1.jpg>
- https://edexec.co.uk/wp-content/uploads/2025/02/brain-think-light-bulb-as-idea-cute-child-character-happy-brain-learn-and-finds-solution.jpg_s1024x1024wisk20cTCaYG3QKRD93UjUCLcvbF3IV4ijc_RG6gLuINxUvvC8.jpg
- Osebni arhiv

5. STROKOVNI POSVET IZVAJALCEV DODATNE STROKOVNE POMOČI
VSI POD ENO STREHO

STRATEGIJE ZA RAZVIJANJE FONOLOŠKEGA
ZAVEDANJA Z UPORABO FORMATIVNEGA SPREMLJANJA

Martina Žnidaršič, OŠ Miroslava Vilharja Postojna

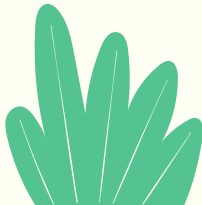

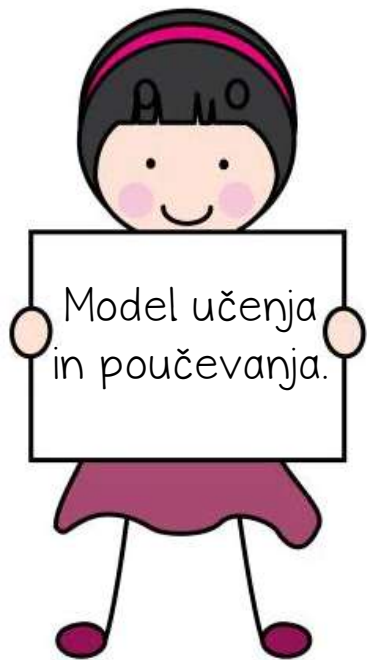
Strokovna
izhodišča

Konkretni
primeri iz
prakse

Izzivi za
naprej

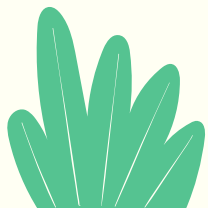

Kaj je formativno spremljanje?

Prednosti FS-ja?

aktivni učenci odgovornost
razmišljanje o svojem znanju in učenju
samostojnost sodelovalno učenje
pouk po meri učencev možnosti izbire

Spremenjena vloga učitelja

usmerja

zgleđ

možnost izbire

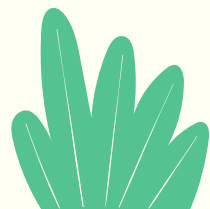
odgovornost

radovednost

povratna informacija

spodbujanje k razmišljanju

vodi

Koraki FS-ja

Vir: Priročnik ZRSŠ, 2018,
Peršolja, 2020

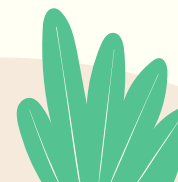

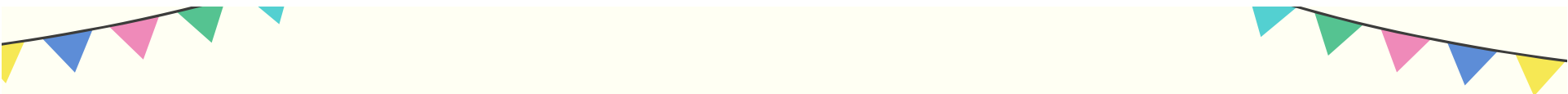
FONOLOŠKO ZAVEDANJE

RAZVOJ VEŠČIN FONOLOŠKEGA ZAVEDANJA GLEDE NA STAROST OTROKA

(Kall in Leonard, 1986 v Skamlič, 2016)

Zavedanje besed	Sledi besedam v stavku, v pomoč mu je pomen besed.	3 leta
Odzivnost na rime	Učenje pesmic z rimo.	4 leta
Zavedanje zlogov	Šteje in ritmično ponazarja zloge, spaja zloge v besedo in razstavlja besede na zloge.	5 let
Manipuliranje z rimami	Prepozna rimo in zna poiskati rime na dano besedo.	5 let
Zavedanje glasov	Prepozna začetni (prvi), končni (zadnji) in vmesni glas v besedi.	5 – 6 let
	Poišče začetni, končni in vmesni glas v besedi.	5 – 6 let
	Spaja glasove v besede.	6 let
	Besede razstavi na glasove.	6 – 7 let
	Odstrani, doda, zamenja določene glasove v besedi.	6 – 8 let

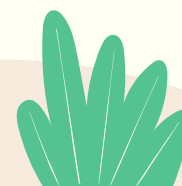
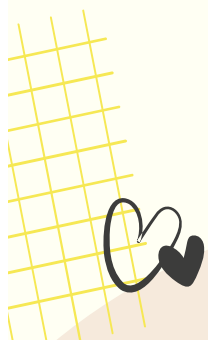
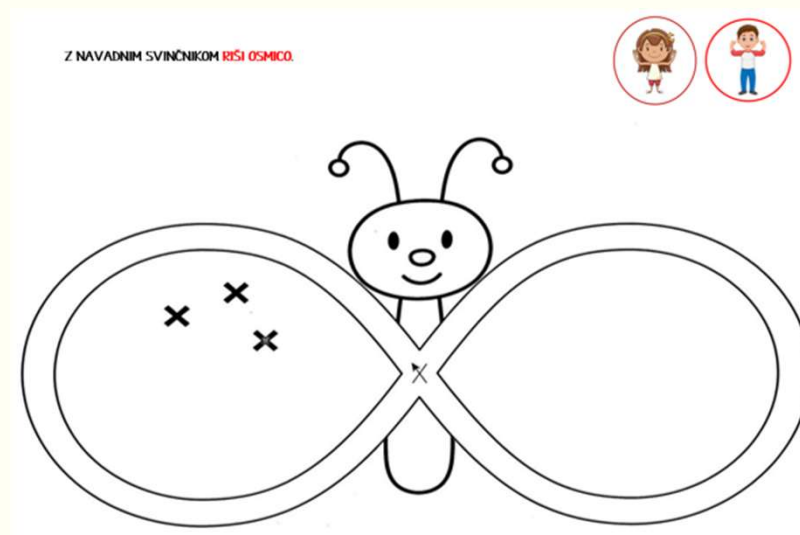
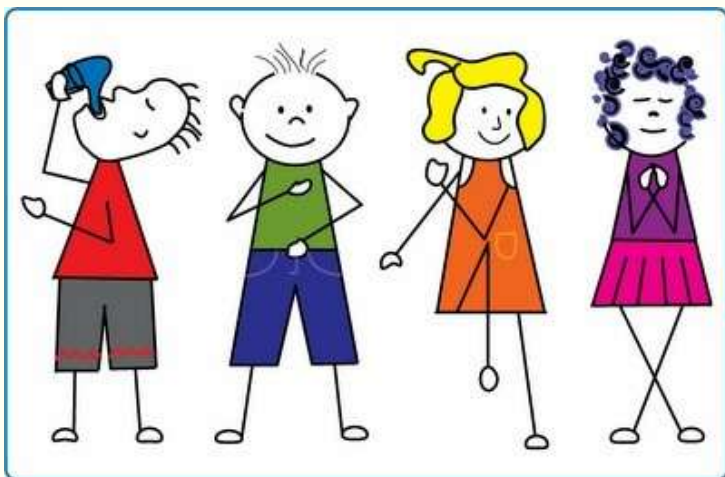
Občutljivost za glasovno strukturo in
zmožnost zavestnega razločevanja,
združevanja in upravljanja glasovnih enot.

Najintenzivnejši razvoj med 5. in 7. letom.

Pomembno povezano z napredkom pri
učenju branja in pisanja.

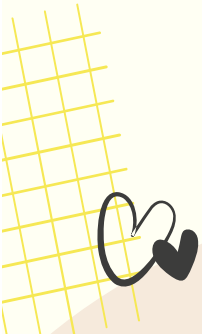
Primeri iz prakse

Alberto Lot

UJEL SEM ŠKRATA

Prevedel
Vasja Bratina

SKUPNO
BRANJE

1.

IŠČEMO RIME
NA BESEDO
ŠKRAT

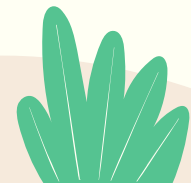
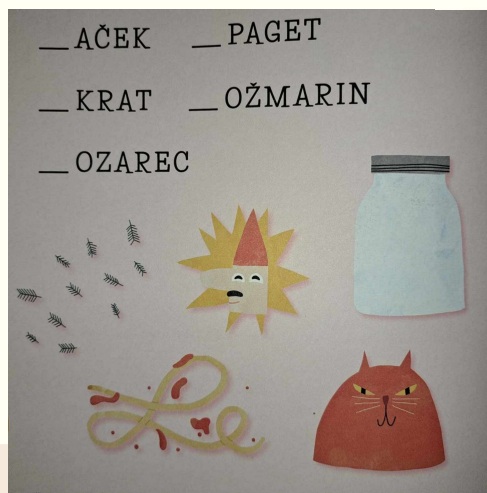
2.

VRZI KOCKO IN
UGOTOVI BESEDO
IN JO POVEŽI S
SLIKO

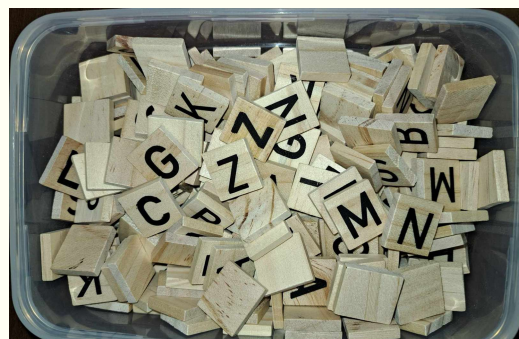
3.

IŠČEMO BESEDE NA
ENAK ZAČETNI
GLAS, ZLOG

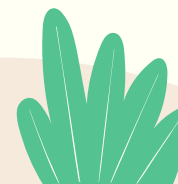

4.

SLIKOVNO – BESEDNO SESTAVIM BESEDO

ŠTEVILO ZLOGOV

5.

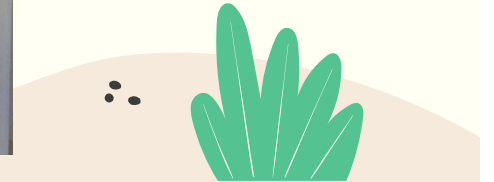
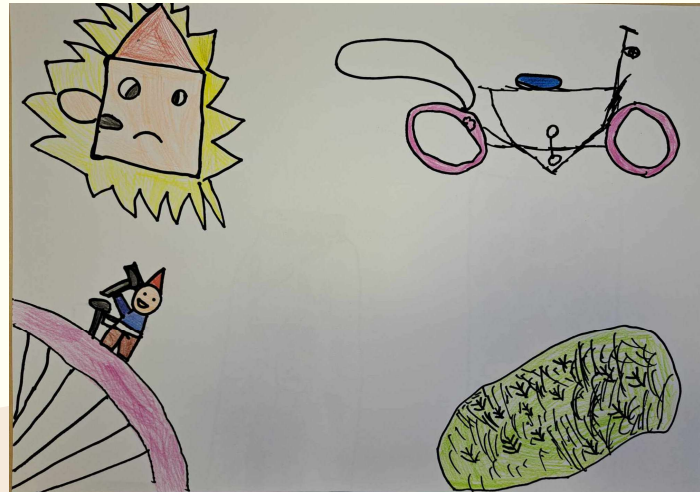
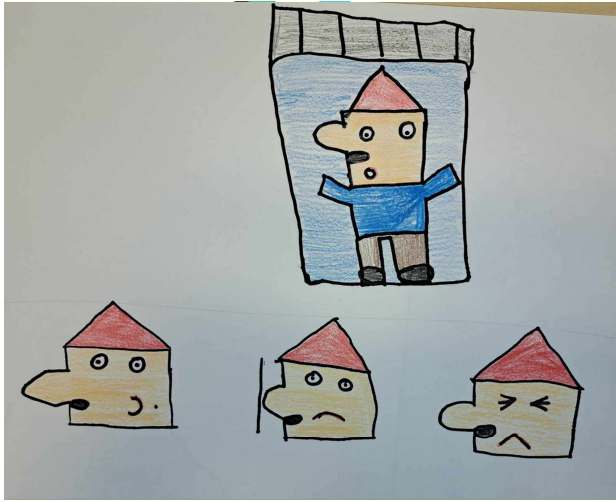
PRIPOVEDUJEM
ŠKRATU

6.

KAMIŠIBAJ

IGRA VSILJIVEC

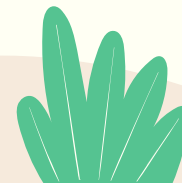

GLASOVI V BESEDI,
GLASKOVANJE,
ZLOGOVANJE

VRZI KOCKO –
PRIPOVEDUJ

..

POMEMUJ KAR VIDEŠ NA SLICI.
 NARIŠI TOLIKO PİK, KOLIKOR ZLOGOV IMA BESEDA.
 Z MODRO BARVO OBRKOŽI SLIČICE BESED, V KATERIH SLIŠIS GLAS A.
 Z ZELENO BARVO OBRKOŽI SLIČICE BESED, V KATERIH SLIŠIS GLAS M.

POIMENLJI PREDMET NA SLIKI. ZRAVEN PLOSKAJ.
 NARIŠI TOLIKO PISK, KOLIKOR GLASOV IMA BESEDA.
 PORBARVAJ SLIKE BESED, V KATERIH Slišiš GLAS A IN POIMENLJI BARVE.

	
	
	

OGLJEJ SI SLIČICE:

POIMENLJI, KAJ VIDIŠ. V POSAMEZNIH STOLPCU OBRISUJ!
 SLIČICO, SE NE ZAČNE NA ENAK PRVI GLAS, KOT OSTALE TRI.

	1		
			
			
			

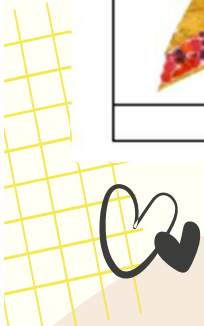
POIMENLJI KAJ VIDIŠ NA SLIKI.
 NARIŠI TOLIKO KROŽCEV, KOLIKOR ZLOGOV IMA BESEDA.
 PORBARVAJ SLIKE BESED, V KATERIH Slišiš GLAS E.

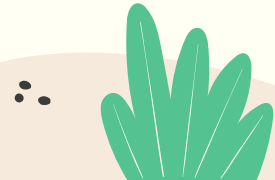
POIMENUJ KAJ VIDIŠ NA SLIKI IN ZRAVEN PLOSKAJ.
 POIMENUJ BARVO IN NARIŠI TOLIKO KROŽCEV, KOLIKOR ZLOGOV
 IMA BESEDA.

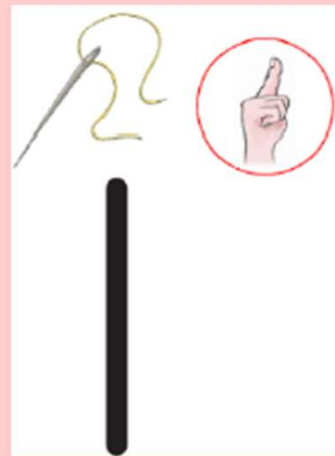
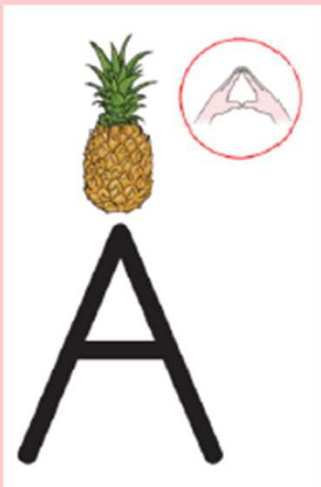
KONEC

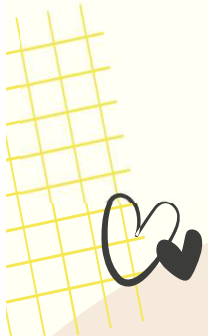
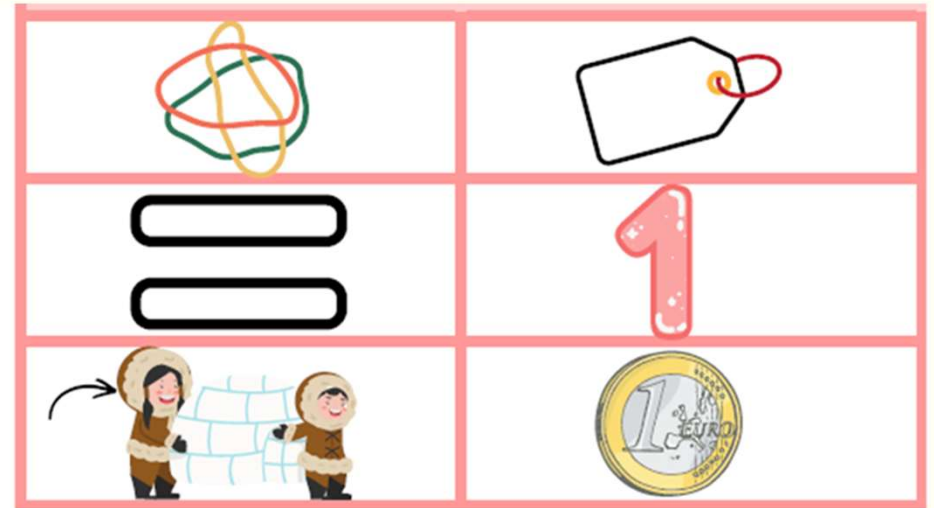
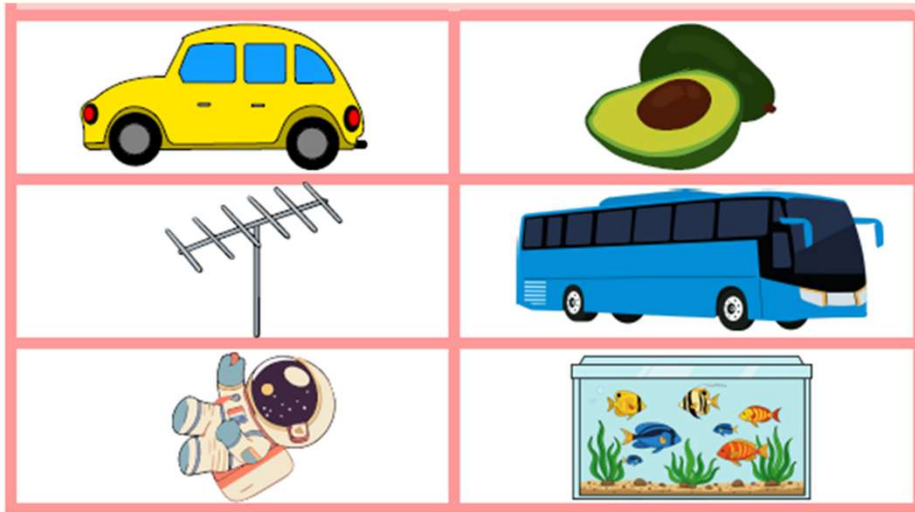
UJEMI GLASOVE

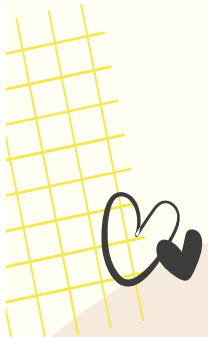
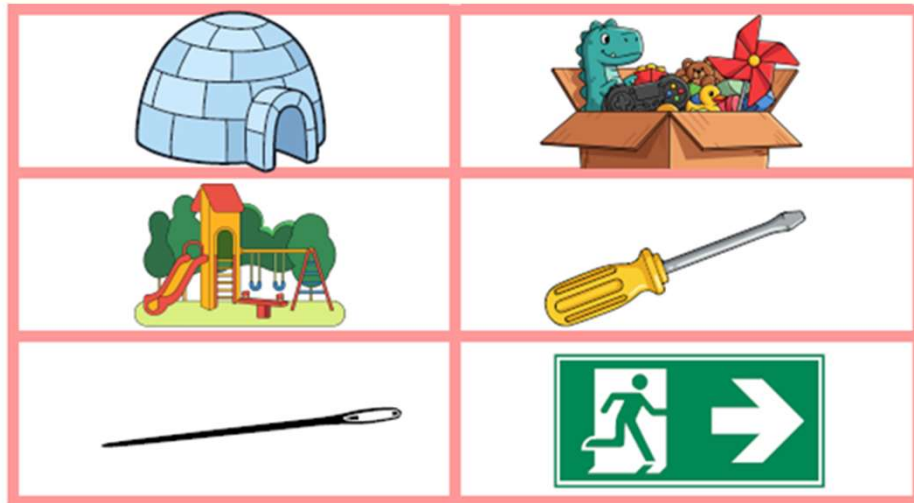
ZAČETEK

GLASOVNA TOMBOLA

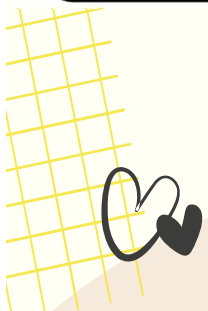

Kriteriji uspešnosti

Uspešen sem, ko:

- pozorno poslušam izgovorjeno besedo,
- prepoznam prvi glas v besedi,
- ustrezno označim polje besede na tomboli, ki se začne na posamezni prvi glas,
- znam razložiti svojo odločitev (npr. miza se začne na glas M).

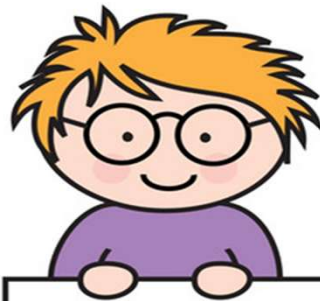

Kriteriji uspešnosti

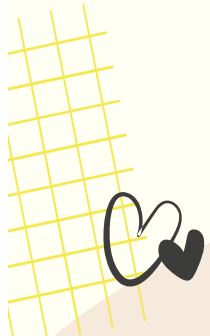
Uspešen sem, ko:

- pravilno poimenujem sliko na domini,
- poiščem besedo, ki se rima z dano besedo,
- razložim, zakaj se besedi rimata,
- pravilno povežem domine v zaporedje.

Učinki in izzivi za naprej?

**Z BRANJEM DO ZNANJA: SISTEMATIČNO RAZVIJANJE
BRALNEGA RAZUMEVANJA IN PISNEGA IZRAŽANJA PRI
UČENCIH S TEŽAVAMI NA PODROČJU BRANJA IN PISANJA**

Blaž Teršek, mag. prof. inkluz. ped.

IV. osnovna šola Celje

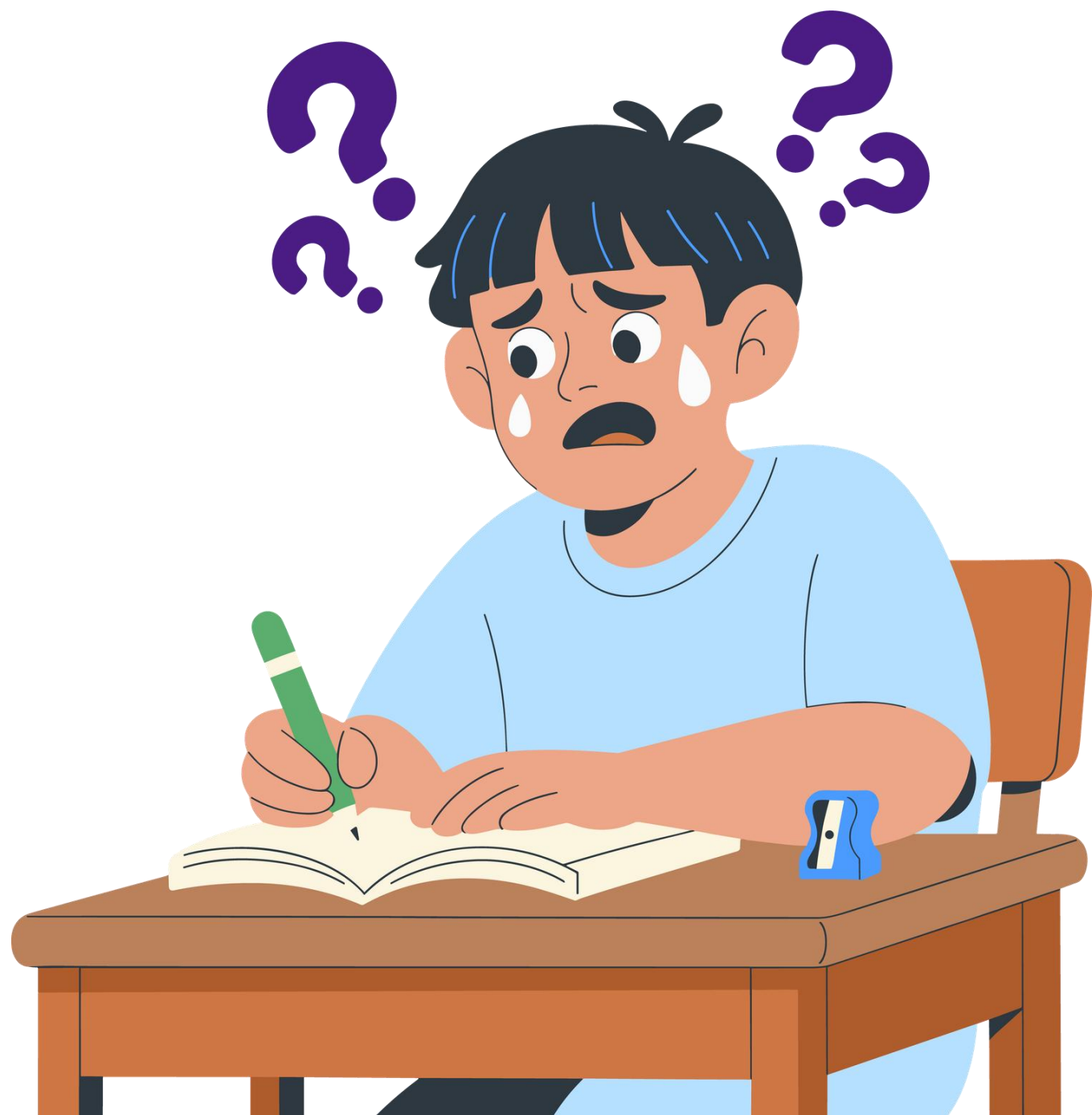
Celje, 10. 3. 2026

BRANJE

- spretnost - omogoča komunikacijo in pridobivanje novih informacij
 - proces - prebere in razume prebrano
 - bistvo - razumevanje prebranega
 - ustrezna bralna tehnika
- sodeluje več kognitivnih procesov:
- aktivacija predznanja
 - sklepanje
 - prepoznavanje ključnih informacij
 - oblikovanje mentalnih predstav
 - intergacijo informacij v koherentno strukturo

PISANJE

- veščina - začne učiti zelo zgodaj - prvič pisalo
- pomembna drža pisala, sproščenost pri pisanju in ustrezen pritisk na podlago
- namen - dosežemo ustrezno hitrost in čitljivost pisanja - grafomotorične vaje
- osnovna: finomotorične spretnosti - učimo raznih finomotičnih spretnosti
- drža telesa pri pisanju (sedenje, drsenje roke po podlagi, drža pisala) - učenec sproščen

DELAVNICE ZA UČENCE

IV. osnovna šola Celje
Dečkova cesta 60, 3000 Celje

tel: (+386) 03 428 54 10
splet: www.facka.si
e-pošta: sola@facka.si

Program dela delavnic Z BRANJEM DO ZNANJA

Izvajalec delavnic: Blaž Teršek, mag. prof. inkluz. ped.

Predstavitev izvajalca:

Blaž Teršek je učitelj dodatne strokovne pomoči na IV. Osnovni šoli Celje. Udeležil se je različnih delavnic in usposabljanj s področja preprečevanja medvrstniškega nasilja in ukrepanja strokovnih delavcev ob pojavu nasilja (Program NEON za vrtce in osnovne šole, Kako naj šola/vrtec ukrepa ob pojavu nasilnega vedenja v družini, vrstniškem nasilju in nasilju nad pedagoškimi delavci, Training socialnih veščin). Poudarek daje delu z učenci s posebnimi potrebami ter razvoju bralnih in pisnih veščin, kjer je svoja znanja dopolnjeval na različnih izobraževanjih (SOS Branje, Usposabljanje za uporabo bralnih testov, Mala šola logopedije, Branje za znanje). Ima izkušnje na področju izobraževanja, digitalizacije in dela z učenci s posebnimi potrebami (govorno-jezikovne motnje, avtizem, motnje v duševnem razvoju).

Teoretično ozadje:

Branje predstavlja temeljno zmožnost, ki je nepogrešljiva za uspešno učenje in delovanje v sodobni družbi. V šolskem prostoru branje ni zgolj tehnična spretnost dekodiranja zapisanih znakov, ampak kompleksen proces, ki vključuje razumevanje, interpretacijo in uporabo prebranih informacij. Bralno razumevanje je zato eno najpomembnejših področij opismenjevanja, saj omogoča učencem, da pridobivajo znanje, razvijajo kritično mišljenje in gradijo povezave med novimi informacijami ter svojim predznanjem.

Raziskave poudarjajo, da je bralno razumevanje rezultat prepletanja več dejavnikov. Kognitivni procesi vključujejo dekodiranje, razumevanje pomena besed, stavkov in daljših besedil ter oblikovanje celovite mentalne predstave. Metakognitivni procesi pa se nanašajo na sposobnost učenca, da spremlja in usmerja svoje razumevanje, npr. z napovedovanjem, preverjanjem smisla

- izkazana nujnost po delavnicah pri posameznih učencih
- priprava LDN Delavnic za šolsko leto 2025/2026

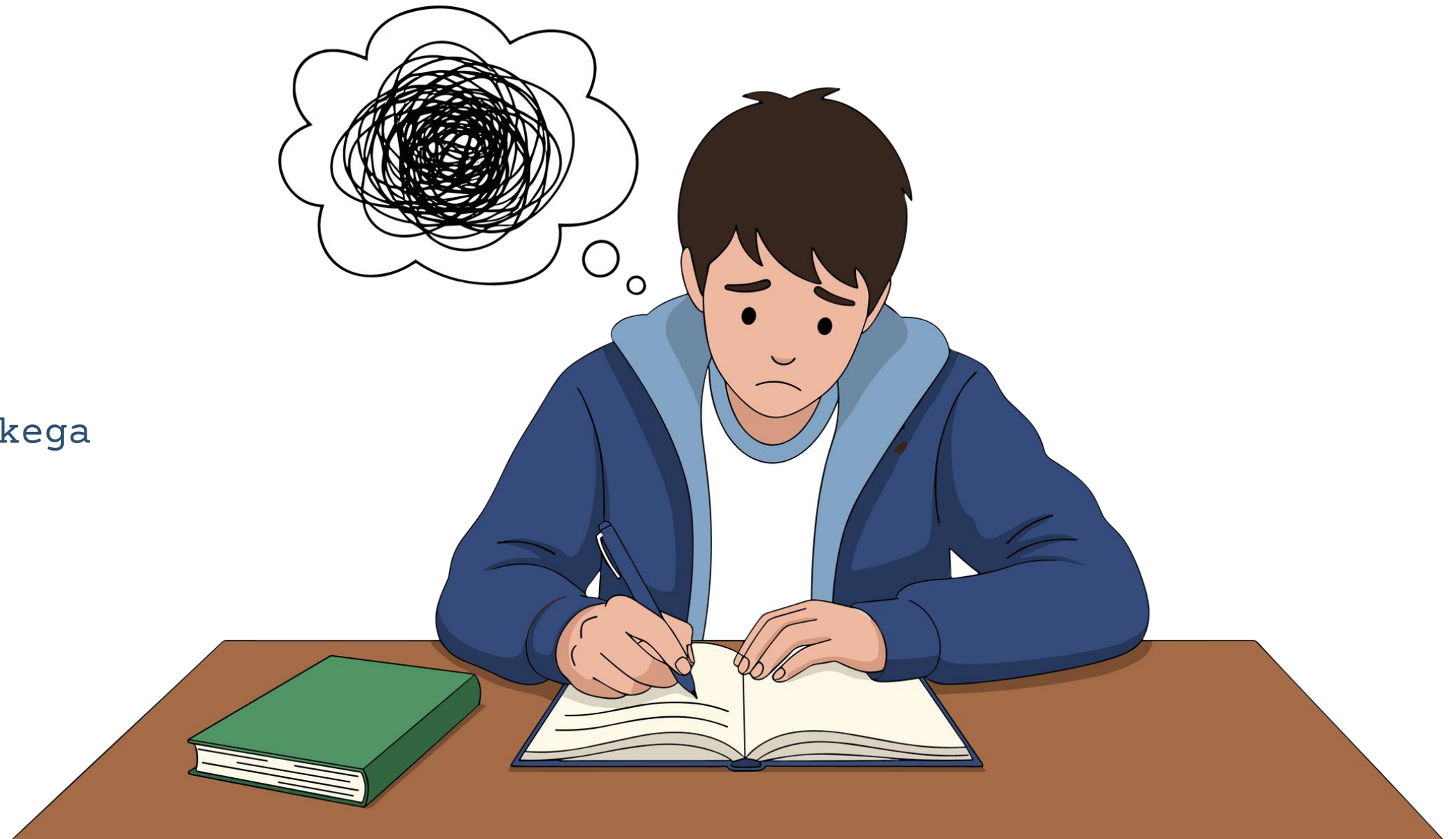
NAMEN

- namenjene učencem (z dodatno strokovno pomočjo), s težavami na področju:

- bralne tehnike,
- bralnega razumevanja,
- opisnega izražanja.

Cilj:

razvijati samostojnega, strateškega bralca in pisca.

CILJI

Učenci:

- izboljšujejo tekočnost in natančnost branja,
- razvijajo strategije razumevanja,
- širijo besedišče,
- razvijajo sposobnost povzemanja,
- tvorijo strukturirana besedila,
- okrepijo samozavest pri branju in pisanju.

POTEK DELAVNIC

Prva ura: uvodna ura, pogovor z učencem o ciljih in dejavnostih.

Ostale ure: ure namenjene razvijanju spretnosti

Zaključna ura: evalvacija dela

Trajanje delavnic: enkrat tedensko po 45 minut od novembra 2025
do maja 2026

POTEK POSAMEZNE URE

Dnevna učna priprava

Šolsko leto 2025/2026

Blaž Teršek, mag. prof. ~~in~~ inkluz. ped.

Uvod

- o motivacija (kratek odlomek, vprašanje),
- o napoved cilja.

Branje in pisanje

- o glasno branje besedila (predloga besedil KOBİ, Živalska abeceda)
 - o tiho branje besedila
 - o obnavljanje besedil
 - o obralno razumevanje (odgovarjanje na vprašanja ali "Labirint")
 - o samostojno tvorjenje besedil
- Zaključek:
- o pogovor o besedilu
 - o napoved teme za naslednjo delavnico

Delavnica: Branje za znanje	ŠTEVILO UČENCEV: 1	RAZRED: 5.razred		
ZAPOREDNA ŠT. URE: 1.	VSEBINA URE: Uvodna ura delavnic Pozdrav, pričakovanja in plan dela delavnic, preverjanje tekočnosti branja, pogovor o delu	DATUM: 06/11/2025		
OBLIKA DELA:	☒ individualna	☐ v paru	☐ v manjši skupini	☐ v oddelku
METODE DELA:	☐ samostojno delo s korekcijo	☒ preverjanje		
☒ pogovor/razgovor	☒ opazovanje	☐ ocenjevanje		
☒ razlaga	☐ delo s slikovnim gradivom	☐ igra		
☒ usmerjanje	☐ delo s tekstovnim gradivom	☐ drugo: Kliknite ali tapnite tukaj, če želite vnesti besedilo.		
☒ vodenje	☐ delo z učnimi viri			
☒ demonstriranje	☐ delo z računalnikom			
PRIPOMOČKI:	☒ učni list	☒ didaktični material		
☒ zvezek	☐ tabla	☐ ponazoritveni material		
☐ delovni zvezek	☐ računalnik	☐ didaktična igra		
☐ učbenik	☐ knjiga	☐ drugo: Kliknite ali tapnite tukaj, če želite vnesti besedilo.		
☐ berilo	☐ zemljevid			
CILJI:	☒ razvija in širi besedni zaklad	☒ sistematično zapiše snov v zvezek		
☒ razvija spretnosti govornega izražanja	☒ razvija spretnosti pisnega izražanja	☒ razvija natančnost pri delu		
☒ razvija spretnosti pisnega izražanja	☒ razvija bralno razumevanje	☒ razvija samostojnost pri delu		
☒ razvija bralno razumevanje	☒ razvija strategije učenja	☒ krepi zaupanje vase in lastne sposobnosti		
☒ razvija strategije učenja	☒ razvija strategije za delo z besedilom	☒ krepi pozitivno samopodobo		
☒ razvija strategije za delo z besedilom	☒ razvija strategije za delo z različnimi učnimi viri	☒ razvija koncentracijo in pozornost		
☒ razvija strategije za delo z različnimi učnimi viri	☒ tehniko branja	☒ razvija organizacijske spretnosti		
☒ tehniko branja		☒ razvija svoja močna področja		
VSEBINA DELAVNICE: Učencu predstavim delavnice, njihov namen in pomen. Nato v lanskem zvezku, ki ga je imel na delavnicah v preteklem šolskem letu, pripravi naslovnico, ki jo okraši. Nato zapiše ob pogovoru, kaj si želi, kaj hoče in kako bo to dosegel v letošnjem šolskem letu. Po ureditvi zvezka učencu ponudim neznano besedilo in ga glasno prebere z namenom ugotavljanja bralne tehnike in kasneje bralnega razumevanja. Na koncu imava sprostitevno dejavnost.				
OPAŽANJA/OPOMBE/EVALVACIJA DELAVNICE: Učenec rad prihaja na delavnice, ki so mu všeč. Zaveda se svojih primanjkljajev na področju branja, ki jih bolj ali manj uspešno premaguje. Delavnica je potekala po pričakovanjih.				

PRIMERI
BESEDIL ZA
DELAVNICE

PRIMER BESEDILA ZA GLASNO BRANJE ZA 3. RAZRED

BOBER

SOJKOVIE: ŽIVALSKA ABECEDA

Bober je največji evropski glodalec. Telo ima poraščeno z dlako, medtem ko je rep prekrit z luskami in med plavanjem služi kot krmilo. Bobri si delajo zatočišča sredi rek. Z zobmi lahko poglodajo debela drevesa, potem pa veje in debla s spretnimi tacami odvlečejo v vodo, do kraja kjer si uredijo bobrišče. Najprej reko ali potok zajezijo, potem pa si družina v jezu napravi brlog. V njihovo bivališče vodi podvodni vhod, to jih varuje pred sovražniki in omogoča vstop tudi pozimi, ko vodna gladina zamrzne. Bober si mora nenehno brusiti zobe. Če tega ne bi počel, bi mu lahko močno poškodovali čeljust.

POTEK ZA DVE URI:

1. GLASNO BRANJE
 2. POGOVOR O BESEDILU
 3. ISKANJE NEZNANIH BESED
 4. PREPIS BESEDILA
 5. TIHO BRANJE
 6. OBNOVA PREBRANEGA
5. ODGOVARJANJE NA VPRAŠANJA

PRIMER DELA BESEDILA ZA UČENCE 4. RAZREDA IN/ALI 5. RAZREDA

GLASNO BRANJE IN BRALNO RAZUMEVANJE (ODGOVARJANJE NA VPRAŠANJA)

Srečanje ob starem vodnjaku

V središču majhne vasi je stal star vodnjak. Nekoč je bil zelo pomemben, saj so vaščani tam zajemali vodo in se ob njem vsak dan srečevali. Otroci so se igrali v bližini, odrasli pa so se pogovarjali o delu, vremenu in vsakdanjih skrbih. Vodnjak je bil kraj, kjer so se ljudje počutili povezane.

Sčasoma se je življenje v vasi spremenilo. Ljudje so začeli hiteti drug mimo drugega, vodnjak pa je ostal prazen in tih. Nihče se ni več ustavil ob njem. Tudi otroci so se po pouku hitro razšli vsak na svojo stran.

Nekega dne se je ob vodnjaku ustavila Nina, učenka četrtega razreda. Opazila je, kako zapuščen je postal ta prostor, in spomnila se je zgodbe, ki ji jih je pripovedovala babica. Govorila ji je, da so se ljudje včasih več pogovarjali in si pomagali.

Naslednji dan je Nina v šoli predlagala, da bi učenci pripravili majhno srečanje ob vodnjaku. Učiteljica je idejo pohvalila. Učenci so izdelali plakate, povabili starše in spekli nekaj peciva.

Ko je prišel dan srečanja, so se ob vodnjaku znova zaslišali glasovi, smeh in prijazni pogovori. Vodnjak ni bil več tih. Postal je kraj, kjer so se ljudje znova srečali.

Ljudje so se ob vodnjaku zadržali dlje, kot so sprva načrtovali. Starejši so pripovedovali zgodbe iz svoje mladosti, otroci pa so jih poslušali z zanimanjem. Mnogi so ugotovili, da jim takšna srečanja manjkajo, in so se dogovorili, da se bodo ob vodnjaku srečevali pogosteje.

Na naloge odgovarjaj s celimi povedmi. Pri tem upoštevaj velike začetnice in ločila.

1. Izpiši neznane besede in poišči razlago zanje.
2. Zakaj je bil vodnjak v preteklosti pomemben za vaščane?
3. Kaj se je spremenilo v življenju vasi, da je vodnjak postal zapuščen?
4. Zakaj se je Nina ustavila ob vodnjaku in o čem je razmišljala?
5. Kako so učenci skupaj z učiteljico oživili dogajanje ob vodnjaku?
6. Smiselno nadaljuj zgodbo: Kaj se je po tvojem mnenju zgodilo v vasi po tem srečanju?

PRIMER DELA BESEDILA ZA UČENCE 4. RAZREDA IN/ALI 5. RAZREDA

BRALNO RAZUMEVANJE PO PREIZKUS BRALNEGA RAZUMEVANJA »LABIRINT« (ČETINA)

Gozd kot dom: kje spijo ježki?

Nives Vogrinc

Živjo, gozdni prijatelj! Si se kdaj vprašal, kje spijo **(kupi, kak, ježki)**? Ali veš, da ježki podnevi spijo, **(ponoči, ni, je)** pa so budni? Le kam gredo **(svoje, po, imel)** naporni noči iskanja hroščev in vohljanja **(svojih, po, si)** listju? Pridi! Odkrijva skrivališča teh majhnih **(in, bodičastih, jih)** bitij.

Si že slišal, da so **(ježki, spomni, spanje)** arhitekti? Sami si zgradijo svoje domove. **(Jim, V, Veliko)** njih se udobno zvijejo in zadremajo. **(Budni, Ježki, Mirno)** pa radi poiščejo udobne koticke za **(spanje, raziskoval, naredijo)** tudi v naravi. Včasih najdejo kup **(ki, mesecev, listja)**, votel hlod ali visoko travo. Sliši **(pa, ali, se)** kot prava gozdna pustolovščina!

Morda o **(a, spanjem, svojih)** prigrudah tudi sanjajo. Eno izmed najljubših **(kot, skrivališč, vedel)** ježkov so kupi listja. Pod listjem **(se, tudi, za)** stisnejo, da jim je toplo. Naredijo **(podnevi, si, prima)** prijetno gnezdo. V njem mirno počivajo, **(brez, no, zbudi)** da bi jih kdo motil. Kot **(udobne, si, da)** bi prespali v hotelu pod listjem. **(Za, Si, Varno)** predstavljaš?

To pa še ni vse! **(lesene, Ježki, ki)** so tudi spretni mali gradbeniki. Včasih **(postavijo, si, si)** za svoj dom izberejo podzemne rove. **(Izkopljejo, Park, So)** lahko svoje ali pa najdejo rove **(za, drugih, si)** živali. Ježki se med spanjem radi **(umaknejo, ali, pozimi)** na varno. Zvijejo se v tesen **(najdejo, je, klobčič)**. Izgleda, kot da bi imeli bodičast **(bi, v, oklep)**. Ne bi bilo prima, če bi **(imeli, ali, tudi)** ti imel lasten ščit?

PRIMER BESEDILA ZA GLASNO BRANJE ZA 4. IN/ALI 5. RAZRED

BESEDILO

Spanje nas spremeni v superjunake

ZA UČENCA

Pozdravljen, radovednež! Imaš rad računalniške igrice? Kaj bi se zgodilo, če jih nikoli ne bi izklopil? Bi bil utrujen, kajne? Tudi tvoje telo je podobno računalniku. Vsak večer se izklopi. In spanje je njegova skrivna moč. Zakaj je spanje tako pomembno za tvoje telo?

Tvoji možgani imajo med spanjem pravo čistilno akcijo. Uredijo spomine in počistijo nered. Tako se zbudiš z jasnimi mislimi. In bolje si pripravljen na učenje novih stvari.

Ampak to še ni vse. Spanje pomaga tudi pri zdravljenju tvojega telesa. Na primer, da med tekom padeš in si popraskaš koleno. Au! Ponoči se umiriš in zaspiš. Tvoje telo ima zdaj čas, da zaceli rane. Kaj ni to super?

Si bil kdaj tako utrujen, da si bil slabe volje in se nisi mogel igrati s prijatelji? Počitek bi te spravil v dobro voljo. Spanje je kot čarobni napoj za srečo. Če dovolj spiš, se zbudiš boljše volje.

Tvoje telo se med spanjem okrepi in spočije. A med spanjem tudi raste! Rastejo tvoje kosti in tvoji lasje. Spanje je res pomembno, da ostaneš zdrav in močan. Ko ti bo mama zvečer rekla, da je čas za spanje, se spomni na vse to. Spanje te spremeni v superjunaka! Ponoči se spočiješ in rasteš. Pa sladke sanje, moj dragi bralec!

BESEDILO

ZA UČITELJA

Spanje nas spremeni v superjunake	5
Pozdravljen, radovednež! Imaš rad računalniške igrice? Kaj bi se zgodilo, če jih nikoli ne bi izklopil? Bi bil utrujen, kajne? Tudi tvoje telo je podobno računalniku.	17
Vsak večer se izklopi. In spanje je njegova skrivna moč. Zakaj je spanje tako pomembno za tvoje telo?	45
Tvoji možgani imajo med spanjem pravo čistilno akcijo. Uredijo spomine in počistijo nered. Tako se zbudiš z jasnimi mislimi. In bolje si pripravljen na učenje novih stvari.	74
Ampak to še ni vse. Spanje pomaga tudi pri zdravljenju tvojega telesa. Na primer, da med tekom padeš in si popraskaš koleno. Au! Ponoči se umiriš in zaspiš. Tvoje telo ima zdaj čas, da zaceli rane. Kaj ni to super?	116
Si bil kdaj tako utrujen, da si bil slabe volje in se nisi mogel igrati s prijatelji? Počitek bi te spravil v dobro voljo. Spanje je kot čarobni napoj za srečo. Če dovolj spiš, se zbudiš boljše volje.	151
Tvoje telo se med spanjem okrepi in spočije. A med spanjem tudi raste! Rastejo tvoje kosti in tvoji lasje. Spanje je res pomembno, da ostaneš zdrav in močan.	182
Ko ti bo mama zvečer rekla, da je čas za spanje, se spomni na vse to. Spanje te spremeni v superjunaka! Ponoči se spočiješ in rasteš. Pa sladke sanje, moj dragi bralec!	213
	214

Reši naloge (Spanje nas spremeni v superjunake)

1. Kaj počnejo možgani med spanjem?
2. Katere spremembe se ponoči zgodijo s tvojim telesom? Naštej vsaj dve.
3. Zakaj je v besedilu telo primerjano z računalnikom?
4. Kako spanje pomaga pri učenju novih stvari?
5. Kako lahko pomanjkanje spanja vpliva na tvoje razpoloženje?
6. Zakaj je spanje pomembno za tvoje zdravje in rast?
7. Kako bi nekomu razložil, zakaj mora pravočasno v posteljo?
8. Kako bi ti spanje lahko pomagalo pred testom, nastopom ali tekmo?
9. Spodnje učinke spanja razporedi v tri skupine:
Učinki: boljša volja, rast kosti, celjenje ran, jasnejše razmišljanje, lažje pomnjenje
 - Telesni učinki: _____
 - Miselni učinki: _____
 - Čustveni učinki: _____
10. Zakaj je človek, ki premalo spi, lahko bolj razdražljiv?
11. Kako bi "čiščenje spomina", ki poteka med spanjem, primerjal z urejanjem zvezka ali računalniške mape?
12. Se ti zdi primerjava človeka z računalnikom posrečena? Razloži zakaj.
13. Kateri učinek spanja se ti zdi najpomembnejši? Utemelji svoj odgovor.
14. Ali se strinjaš z izjavo, da je spanje lahko "čarobni napoj za srečo"? Zakaj?
15. Napiši kratek slogan, ki bi otroke spodbujal k dobremu spancu:
16. Nariši ali opiši možgane kot ekipo "nočnih čistilcev", ki pospravljajo spomine:
17. Ustvari lik superjunaka, ki svoje moči dobi iz spanja. Opiši njegove sposobnosti.

PRIMER VPRAŠANJ ZA BRALNO RAZUMEVANJE

ZA 4. IN/ALI 5. RAZRED

PRIMER DELA BESEDILA ZA UČENCE 4. RAZREDA IN/ALI 5. RAZREDA

SAMOSTOJNO PISANJE NADALJEVANJA ZGODBE

Ko je Maja previdno odprla stara lesena vrata na koncu šolskega hodnika, je zaslišala tih šum, kot bi nekdo listal po zelo debeli knjigi. Prostor za vrati ni bil navadna učilnica. Police so bile polne zvezkov, map in nenavadnih škatel, na katerih so bila napisana imena nekdanjih učencev.

Na sredini mize je ležal majhen, zelen zvezek brez naslova. Maja ga je odprla in opazila, da so bile prve strani prazne, na naslednji pa je pisalo: *»Zgodba se začne tam, kjer si jo upaš nadaljevati.«*

V tistem trenutku je v sobo stopil njen sošolec Luka. Tudi on je slišal šumenje in sledil zvoku. Ko sta skupaj pogledala po prostoru, sta opazila, da se je ena izmed škatel počasi odprla. V njej je bila stara šolska značka z narisanim drevesom.

Na hrbtni strani značke je pisalo: *»Kdor najde drevo, naj varuje skrivnost.«*

Maja in Luka sta se spogledala. Oba sta vedela, da na šolskem igrišču raste samo eno zelo staro drevo, h kateremu učenci redko hodijo. Odločila sta se, da bosta po pouku preverila, ali ima drevo kakšno povezavo z nenavadnim zvezkom.

Ko je zazvonil šolski zvonec, je zvezek na mizi sam od sebe zaprl platnice.

POTEK DELA – DELITEV PO SKUPINAH

- različne skupine
- več terminov
- prilagojena besedila glede na razred

SPREMLJANJE NAPREDKA

- glasno branje neznanega besedila - tekočnost, natančnost, izraznost, hitrost branja
- bralno razumevanje - odgovarjanje na vprašanja po Bloomu in Preizkus bralnega razumevanja »labirint« (Četina)
- zvezek - portfolijo učenca

PRIČAKOVANJA PO KONCU DELAVNIC

Pričakovani učinki

- o večja tekočnost branja,
- o boljše razumevanje,
- o bogatejše besedišče,
- o izboljšana struktura pisanja,
- o večja samostojnost in samozavest.

ZAHVALJUJEM SE ZA POZORNOST.

Za dodatne informacije in vprašanja:

blaz.tersek@facka.si

ČASOVNICA 5. STROKOVNEGA POSVETA ZUNANJEGA STROKOVNEGA AKTIVA

VSI POD ENO STREHO

Čas	Aktivnost	
16:30 – 16:40	Uvodni pozdrav in predaja informacij organizatorjev 5. strokovnega posveta Vsi pod eno streho	
16:40 – 16:45	Pozdrav podravnateljice Osnovne šole Franja Malgaja Šentjur, go. Jasne Drešček	
16:45 – 17:40	Uvodno predavanje gospe Jerneje Šibilja o Programu NEON	
17:40 – 17:45	Delitev v skupine in predaja uvodnih informacij v posameznih skupinah	
17:45 – 19:00	Predstavitve strokovnih prispevkov	
17:45 – 18:00	Lucija Polenik – Učenci s posebnimi potrebami – razumevanje, prilagajanje in krepitev socialne povezanosti v šolskem okolju	Dolores Štemberger – Malo sem, malo tja – urimo različne veščine
18:00 – 18:15	Mojca Lapajna – Izvajanje grafomotoričnih delavnic v 1. razredu kot način sodelovalnega poučevanja	Martina Žnidaršič – Strategije za razvijanje fonološkega zavedanja z uporabo formativnega spremljanja
18:15 – 18:30	Tjaša Cvetko – Učenje matematike s kartami ENKA	Milena Žohar – Urejanje kemijskih enačb
18:30 – 18:45	Petra Kampl – Podpora učencem s šibkim besediščem pri urah DSP	Petra Žnidar - Izvajanje dodatne strokovne pomoči z avtističnimi učenci
18:45 – 19:00	Blaž Teršek – Z branjem do znanja: sistematično razvijanje bralnega razumevanja in pisnega izražanja pri	

	učencih s težavami na področju branja in pisanja	
19:00 – 19:45	Razprava o predstavljenih prispevkih in izpostavljanje primerov dobre prakse <ul style="list-style-type: none">- predstavitev tehnike za ugotavljanje bralnega razumevanja »Labirint«- predstavitev aplikacije za urejanje kemijskih enačb- predstavitev primerov za fonološko zavedanje- predstavitev primerov za razvijanje pozornost	
19:45 – 20:00	Izpolnjevanje ankete o udeležbi, izpolnjevanje evalvacijskega vprašalnika Zaključne misli organizatorjev posveta	